

Европейска
КОМИСИЯ

[ЗИМА 2014 Г. ▶ БРОЙ 51]

panorama

inforegio

▶ Новата Комисия встъпва в длъжност

Корина Крецу оглавява
регионалната политика
на ЕС

▶ Подкрепа от политиката на
сближаване за инвестиции
в областта на климата
и енергията

▶ Какво очаква Interreg?

▶ Партньорски обучения
за засилване на
административния
капацитет

Регионална
и урбанистична
политика

▶ **УВODНА СТАТИЯ** 3

Валтер Дефа, Генерален директор на ГД „Регионална и урбанистична политика“

▶ **ИНТЕРВЮ**

ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ МОЖЕ ДА ИЗВЕДЕ ЕВРОПА НА ПРАВИЛНИЯ ПЪТ 4-7

Корина Крецу, Комисар по регионалната политика

▶ **ОЧЕРК**

ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ, ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА И ЕНЕРГИЙНА СИГУРНОСТ 8-11

▶ **РЕГИОНАЛНИТЕ ПАРТНЬОРИ УЧАСТВАТ В OPEN DAYS 2014** 12-15

▶ **ТЕРИТОРИАЛНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО В РАМКИТЕ НА РЕФОРМИРАНАТА ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ** 16-19

▶ **НОВИНИТЕ НАКРАТКО** 20-21

▶ **ПЛАКАТ НА ФОТОКОНКУРСА „EUROPE IN MY REGION“** 22-23

▶ **ЗАСИЛВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЕСИФ** 24-26

▶ **МНОГОСТЕПЕННО УПРАВЛЕНИЕ: ДОКЛАДЪТ „VAN DEN БРАНДЕ“** 27-29

▶ **ЕЗФРСР: ИКОНОМИКА НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ И УСТОЙЧИВА ОКОЛНА СРЕДА В ЕВРОПА** 30-33

▶ **ПРОГРАМА НА ЕС ЗА ГРАДОВЕТЕ: СЛЕДВАЩИ СЪПКИ** 34-35

▶ **ОЦЕНЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ** 36-37

▶ **КАРТИ** 38-39

Продължителност на живота в ЕС и САЩ

▶ **ИТАЛИАНСКО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО НА СЪВЕТА НА ЕС** 40-41

▶ **ПРОЕКТИ** 42-43

Примери за германски и европейски проекти за териториално сътрудничество

▶ **ПРОГРАМА** 44

Снимков материал (страници):
Корица: © Европейска комисия
Страници 3, 4-5, 7, 14, 18, 20, 27, 29, 41: © Европейска комисия
Страница 8: © Y. Le Gal – Médiathèque EDF
Страница 9: © Ecosplus
Страница 18: Илюстрации © Shutterstock
Страница 20: © Проект FIN EN
Страница 21: Адела Нистора, Иева Викнесе, Кристина Григуоле © Европейска комисия
Страница 30: © Shutterstock
Страница 31: вляво: Photoman29 © Shutterstock, вдясно: Iakov Filimonov © Shutterstock
Страници 32-33: Auremar © Shutterstock
Страници 34-35: Словения: Matej Kastelic © Shutterstock, Испания: J2R © Shutterstock, Германия: Mezzotint © Shutterstock
Страница 40: © Gilda Carbone
Страница 42: © Enertrag/Tom Baerwald
Страница 43: © B.NEW

Изданието е отпечатано в тиражи на английски, немски и френски език на рециклирана хартия. Публикацията е налична на 22 езика на адрес http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_bg.cfm

Съдържанието на настоящия брой е завършено през ноември 2014 г.

ПРАВНА ИНФОРМАЦИЯ

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от нейно име, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържанието в настоящата публикация информация, както и за каквито и да е грешки, които могат да бъдат допуснати въпреки внимателната подготовка и проверка. Настоящата публикация не отразява непременно мнението или позицията на Европейската комисия.

ISSN 1830-9321

© Европейски съюз, 2014 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

За използването/възпроизвеждането на материал на трето лице, предмет на авторско право, който е посочен като такъв, разрешението трябва да бъде получено от носител(ите) на авторско право.

► УВОДНА СТАТИЯ

Валтер Дефа

Генерален директор
„Регионална и селищна политика“,
Европейска комисия

В този първи брой на списание „Панорама“ след встъпването в длъжност на новата Комисия с голямо удоволствие приветстваме новия комисар по регионалната политика **г-жа Корина Крецу**. Щастливи сме да имаме политик от толкова висока класа, с опит в работата на институциите на ЕС и същевременно разбиращ реалните условия в нашите региони, от най-богатите до най-бедните.

Сега е моментът да изразим благодарността си и към комисар **Йоханес Хан**, който работи толкова успешно през своя мандат, за да пренастрои политиката на сближаване като основен инструмент на Европа за насърчаване на инвестициите в създаване на работни места, подкрепа за МСП, научни изследвания, иновации и енергийна ефективност. Той направи всичко необходимо, за да гарантира, че структурата на новите програми за периода 2014–2020 г. ще допринесе пълноценно за основните приоритети на ЕС.

Зелена светлина за споразуменията за партньорство

Имаме удоволствието да съобщим, че всичките 28 споразумения за партньорство с държавите членки са финализирани и одобрени. Всяко споразумение за партньорство определя националната стратегия за оптимално използване на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за следващите седем години.

През 2015 г. изпълнението на оперативните програми (ОП) на държавите членки, които определят регионалните инвестиционни планове за програмния период 2014–2020 г., ще върви с пълна сила. Очаква се много от тях да бъдат одобрени до края на годината; останалите

ОП трябва да бъдат приети през първото полугодие на 2015 г. Оперативните програми ще окажат влияние върху много ключови приоритети на ЕС, като например енергийната сигурност, действията по климата, цифровата икономика, градското развитие и подкрепата за МСП.

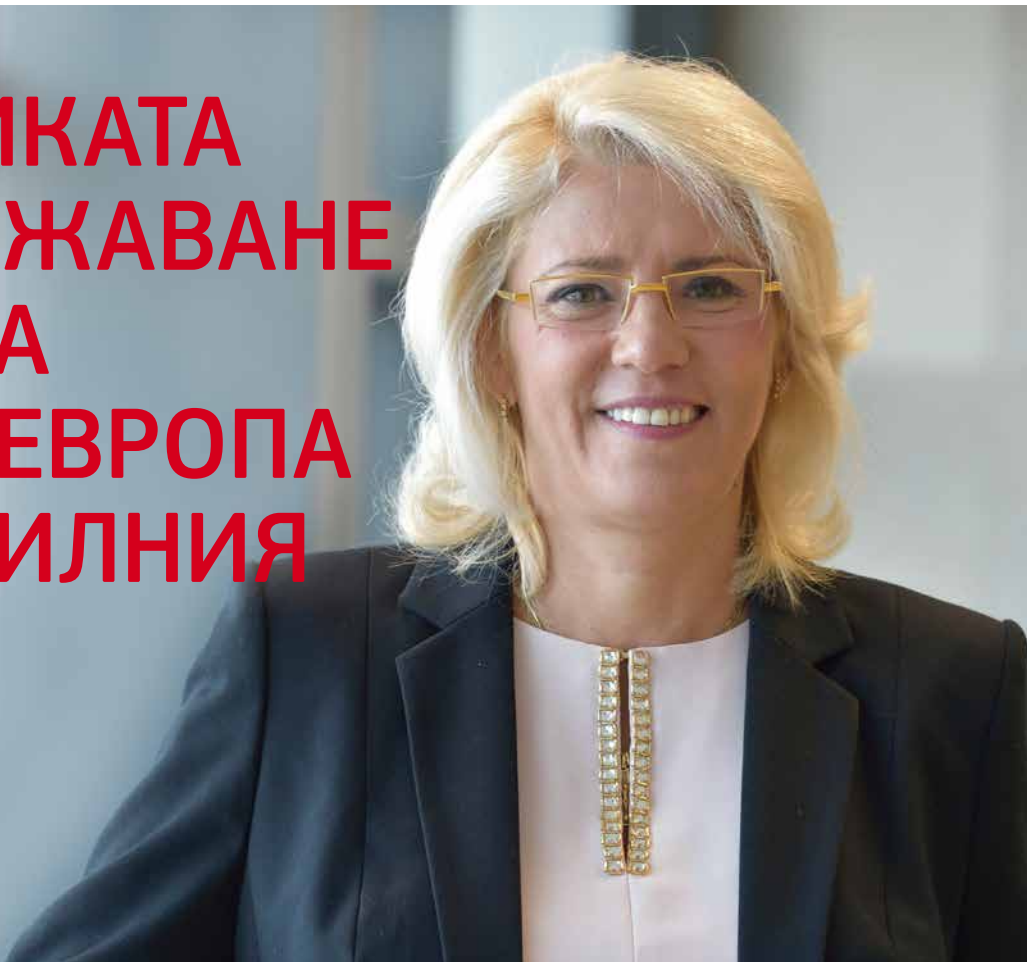
Както ще прочетете в този брой на „Панорама“, Комисията вече се е заела активно със задачата да подобри административния капацитет на държавите членки да използват ЕСИФ и да управляват правилно програмите. Помагаме на нашите колеги в държавите членки да изградят умения чрез иновативни обучения и изграждане на мрежа от национални специалисти.

25 години Interreg

Този въпрос присъства и в програмите Interreg, които насърчават региони и градове в различни държави, членки на ЕС, да работят заедно и да се учат едни от други чрез съвместни проекти и мрежи. Европейското териториално сътрудничество, известно още като Interreg, което догодина отбелязва своята 25-а годишнина, се превърна във важен крайъгълен камък на европейската политика на сближаване. Тези проекти изграждат доверие и създават чувство на солидарност между регионите, като сближават хората и осигуряват съвместни решения за общите проблеми, независимо дали те са в областта на иновациите, здравеопазването, инфраструктурата, образованието, обучението или енергетиката. През периода 2014–2020 г. регионите и териториалните, социалните и икономическите партньори ще инвестират съвместно почти 10 млрд. EUR в рамките на около 100 програми за сътрудничество.

▶ „ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ МОЖЕ ДА ИЗВЕДЕ ЕВРОПА НА ПРАВИЛНИЯ ПЪТ“

КОРИНА КРЕЦУ

На 1 ноември г-жа Корина Крецу от Румъния поема поста комисар по регионалната политика от г-н Йоханес Хан. След осем години в Европейския парламент тя е добре запозната с развитието на новата политика на сближаване, както и със сложния характер на дейността на ЕС. Тя е решена да направи всичко възможно политиката да донесе осезаеми ползи за всички региони на Европейския съюз.

Новият комисар по регионалната политика **Корина Крецу** ще контролира прилагането на най-големия бюджет за инвестиции и икономическо развитие на Европа в размер на 351 млрд. EUR.

„Много съм доволна, че на мен беше възложен ресортът на регионалната политика. Насочена към ефективни инвестиции в регионите, това е една от най-важните стратегически политики за връщането на Европа на правилния път. Благодарение на Европейските структурни и инвестиционни фондове вече разполагаме с ресурсите да помогнем на по-слабо развитите региони да се конкурират и да дадем възможност на по-напредналите региони да се отличат. Важно е, че политиката на сближаване работи за всички хора в Европа.“

Бивш говорител на президента на Румъния, опитен журналист и икономист по образование, през последните осем години г-жа Корина Крецу е член на Европейския парламент (ЕП), като е била заместник-председател на комисията по развитие, а по-късно е назначена за заместник-председател на ЕП.

„Като член на ЕП имам привилегията да пътувам в много различни части на Европа и извън нея и да се запознавам с много хора и групи със специални интереси. Това ми помага да разбирам добре техните нужди и тревоги.“

Добри отношения с парламентаристите

Благодарение на работата си в Парламента тя има ясна представа какво очаква от Комисията този избран орган със засилени правомощия. Новият комисар възнамерява да поддържа тесни връзки с Европейския парламент, като редовно докладва и води диалог с членовете на Европейския парламент.

„Това, разбира се, е важно от гледна точка на отчетността, но също така и за по-доброто разясняване и информиране за една огромна и често сложна област на политиката“, обяснява тя. „В Европейския парламент има много нови лица – около 60% от членовете му са сменени. Мнозина пристигат с практически опит в регионалната работа. Важно е да се обменя информация с тях и да се чуят техните идеи.“

АВТОБИОГРАФИЯ

Корина Крецу е родена в Букурещ и изучава икономика, преди да започне да се занимава с журналистика. От 1990 до 1992 г. работи като репортер и коментатор за няколко румънски вестника. Между 2000 и 2004 г. е съветник и говорител на румънския президент, като освен това ръководи и отдела за връзки с обществеността. Г-жа Крецу влиза в румънската политика със Социалдемократическата партия (СДП), като бързо се издига до поста заместник-председател на партията.

През 2007 г. тя е избрана за член на Европейския парламент, където участва в редица комисии: „Заетост и социални въпроси“ (2007–2012 г. и 2014 г.), „Граждански свободи“ (2014 г.), „Развитие“ (2009–2014 г.), „Външни работи“ (2009–2014 г.), както и в „Специалната комисия по финансовата, икономическа и социална криза“ (2009–2011 г.) Участвала е и в много официални делегации, по-специално в Парламентарната асамблея на Съюза за Средиземноморието, отношенията със Съединените американски щати, отношенията с Израел и ЕС-Сърбия. От 2012 до 2014 г. г-жа Крецу е заместник-председател на групата на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент. Тя е автор на книгата *România Europeană* (Европейска Румъния).

► Корина Крецу с Джонатан Хил (вляво), комисар по финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари, и Франс Тимерманс, първи заместник-председател на Европейската комисия.

Подобряване на усвояването на средства

През октомври г-жа Корина Крецу отговори на много въпроси в рамките на публичното изслушване в Европейския парламент преди потвърждаването на нейното назначение. По време на изслушването тя откри редица ключови области, които изискват незабавни действия. Едно от тях е подобряването на способността на държавите членки да получават и управляват инвестиционните фондове, които се предоставят от Брюксел. „Институционалният капацитет, доброто управление и силните публични и частни партньорства според мен са по-важни от паричните средства. Те са от съществено значение за разработването и прилагането на успешна политика на сближаване“, каза тя. „Те определят необходимите условия, за да могат инвестициите да окажат трайно въздействие върху икономиката.“

Договорени са всички споразумения за партньорство

„Споразуменията за партньорство, които вече са договорени изцяло, са добра стратегическа рамка, която е в пълно съответствие с препоръките на Комисията за отделните държави и стратегията „Европа 2020“. Те осигуряват платформа за разработването на програми с по-добър фокус, които се основават на ясни приоритети. Всички те вече ще съдържат по-категорични изисквания за оценка и резултати.“

” **Новата политика на сближаване наистина е създадена, за да доведе до промяна в живота на хората в Европа, по-специално като стимулира икономическия растеж и заетостта в регионите.** “

► **КОРИНА КРЕЦУ – ЕВРОКОМИСАР ПО РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА**

Политиката на сближаване не предлага стандартна, универсална икономически рецепта, обяснява тя. Това е локално ориентирана политика, която се нуждае от териториална диференциация и разглежда индивидуално икономическия потенциал – включително този, който не е толкова очевиден – и възможностите на всеки един регион.“

„Политиката на сближаване работи близо до хората в целия ЕС и разполага с най-добрите инструменти да разбере и обхване регионалните особености“, казва тя. „Това може да окаже сериозна помощ за реализиране на визията на председателя Юнкер за растеж и работни места.“

НОВАТА ГЕОМЕТРИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Новият председател на Европейската комисия **Жан-Клод Юнкер** въведе промени в начина на работа на членовете на Комисията и управлението на ресорите.

Въвежда се „надзорна“ група от заместник-председатели. Те ще имат координираща роля и ще работят с отделните комисари, за да се гарантира, че развитието във всички политики е в пълен синхрон с основната посока на стратегическата политика на ЕС.

„Като член на комисията по регионална политика ще се радвам да работя в тази нова конфигурация, в която комисарите ще си сътрудничат и заедно ще обединяват ресурсите си в променливи състави под координацията на заместник-председател, който действа от името на председателя“, коментира комисар **Корина Крецу**.

„Изцяло подкрепям колегиалността и прекратяването на съперничеството между службите за области на компетентност и граници на правомощия. Тази нова система следва да ни позволи да преразпределяме ресурсите бързо, за да решаваме неотложните приоритети, като обръщаме специално внимание и предприемаме съвместни действия там, където това наистина е наложително.“

Комисията наскоро прие ново съобщение относно методите на работа, в което обяснява как ще функционира новата система.

Нова работна група

Комисар Крецу е поела инициативата да създаде специална работна група, която да помогне на държавите с най-ниски нива на усвояване на финансирането да подобрят капацитета си за планиране и инвестиции.

Работната група ще работи с целевите региони, за да им помогне да подобрят усвояването на фондовете на ЕС, по-специално на оставащото финансиране от програмния период 2007–2013 г. Планира се също така да бъдат разгледани някои от регионите, които към днешна дата са получили голямо по размер финансиране, но имат малък икономически растеж. „Трябва да анализираме какво се случва там“, казва тя.

В по-широк план комисарят възнамерява да мобилизира техническа помощ, експертни познания и консултации, включително чрез механизма на териториално сътрудничество, за да помогне на управляващите органи да определят своите стратегии, да изберат проекти и да подготвят поредицата от проекти за изпълнение в съответствие със стратегията и установените предварителни условия за изпълнение през новия програмен период.

„И най-важното, възнамерявам да предоставя подходяща подкрепа за използването на всички нови регулаторни възможности и финансови инструменти“, добави тя.

„Напълно сме съгласни с всичко, което ще улесни бенефициентите, включително опростяване. Въпреки това не можем да отслабим контрола твърде много. Имаме отговорност към данъкоплатците да гарантираме, че средствата се изразходват правилно. Това е въпрос на баланс.“

„През следващата година бих искала да създам група по опростяването, за да се уверя, че нашето финансиране достига ефективно и бързо до крайните бенефициенти, по-специално до МСП.“

Добро управление и нулева толерантност към измамите

По време на своето изслушване пред членовете на Европейския парламент през октомври комисарят изтъкна и важността на осигуряването на добро управление в областта на изпълнението на ЕСИ фондовете и нулева толерантност към измамите.

„Силно вярвам в превантивните действия. Това може да се постигне чрез подходящо обучение и споделяне на добри практики в Европа. По-специално е необходимо да подобрим административния капацитет на редица управляващи органи в областта на обществените поръчки и държавната помощ“, обяснява тя.

„Освен това трябва да насърчаваме провеждането на допълнителни одити на изпълнението. Това е от съществено значение за подпомагане за непрекъснатото подобряване на нашата политика и начина, по който тя отговаря на потребностите на хората.“

По отношение на предотвратяването на измамите комисарят подчерта необходимостта от насърчаване на прозрачността и по-добрата отчетност. „Важно е да избегнем свръхрегулирането и излишното увеличаване на тежестта, които често само прикриват и усложняват, вместо да предотвратяват, злоупотребата с ресурси“, съветва тя.

Ново съобщение относно урбанистичната политика

Новият комисар е напълно съгласна с важността на по-тясното интегриране на градовете в политиката на сближаване.

„Моят предшественик промени името на генералната дирекция, като включи и урбанистичната политика, и аз напълно подкрепям това. През следващата година имам намерение да изготвя съобщение, което ще определи нивото на нашите амбиции в областта на урбанистичната политика. В него ще бъде направен преглед на настоящите инициативи, включително пилотните дейности и мрежата URBACT, и новите регулаторни възможности за насърчаване на интегрираните градски и местни програми.“

▶ Посещение на новия Национален институт по физика и ядрено инженерство „Хория Хулубей“, Букурещ, с Еуджен Теодорович, министър на Румъния за фондовете на ЕС (горе, третият вдясно), и на нова линия на варшавското метро, придружена от кмета на Варшава Хана Гронкевич (долу, втората вляво).

Макрорегионални стратегии

„Разработването на макрорегионални стратегии, като например за региона на Адриатическо и Йонийско море, ясно илюстрира разширяването на фокуса на регионалната политика, така че в решаването на общите регионални предизвикателства едновременно да бъдат включени държави членки и трети страни“, обяснява Крецу. „Как обаче да се оцени успехът на тези програми? Кои други региони могат да се възползват от този подход?“, пита тя.

„Институционалният капацитет, доброто управление и силните публични и частни партньорства според мен са по-важни от паричните средства. Те са от съществено значение за разработването и прилагането на успешна политика на сближаване.“

▶ КОРИНА КРЕЦУ – ЕВРОКОМИСАР ПО РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА

Макрорегионалните стратегии и стратегиите за определени морски басейни са интересен нов подход, който предлага възможността държавите членки и регионите да обединят ресурсите си, за да се справят заедно с общите предизвикателства чрез нови териториални конфигурации.

„Първите резултати от стратегиите за регионите на Балтийско море и на река Дунав показват, че участниците все по-ясно осъзнават предимствата на този подход и започват да развиват силна съпричастност и ангажираност“, казва тя. „Това важи в особено голяма степен, когато става въпрос за проблемите на околната среда: моретата и реките не познават административни граници.“

„Току-що беше даден старт на Стратегията за региона на Адриатическо и Йонийско море, а в бъдеще ще започне да се изпълнява Стратегията за Алпите,“ обяснява тя. „Трябва да ги следваме внимателно, да правим прегледи и да се учим от опита, преди да поемем повече ангажименти.“

Енергиен съюз и единен цифров пазар

Комисарят подчертава, че политиката на сближаване е от ключово значение за реализиране на двете визии – за европейски енергиен съюз и за единен цифров пазар.

„Не на последно място, защото от финансирането на политиката на сближаване за всяка от тях ще бъдат предвидени съответно около 40 млрд. EUR и 14 млрд. EUR помощ от ЕС.“

„Освен с тези средства, можем да допринесем за изграждането на енергийния съюз по много начини. Можем например да осигурим децентрализирани системи за производство на енергия от възобновяеми източници на местно равнище и да насърчаваме интелигентните системи и енергийната ефективност на сградите, които могат също да имат голямо въздействие по отношение на заетостта на местно равнище.“

„Що се отнася до единния цифров пазар, трябва не само да ускорим изграждането на инфраструктура за ширококолов интернет, но най-вече да настояваме да се стимулира създаването на нови услуги и приложения, и по-специално да се подкрепя „цифровото“ предприемачество, където много талантиливи млади хора могат да разкрият своите способности.“

Пътят напред

„Модернизираната политика на сближаване е създадена, за да доведе до истинска промяна в живота на хората в Европа, по-специално като стимулира икономическия растеж и заетостта в регионите“, подчертава Корина Крецу.

„Пред нас стои една вълнуваща задача. Сега трябва да се концентрираме върху бързото и стабилно договаряне на оперативните програми, за да гарантираме, че нашата политика на сближаване може да ни помогне да преодолеем икономическата криза и да създадем така необходимите работни места.“

▶ **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**

http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en

▶ РАБОТА ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И ЕНЕРГИЙНАТА СИГУРНОСТ

КАК ИНВЕСТИЦИИТЕ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ СЕ СТРЕМЯТ ДА ОТГОВОРЯТ НА ТЕЗИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Днес Европа е изправена пред много предизвикателства в областта на енергетиката, като наред с отдавнашните заплахи, произтичащи от изменението на климата, възникват важни въпроси, свързани с енергийната сигурност. Всички подчертават, че трябва да променим нашите модели на потребление, да пестим енергията и да подобрим ефективното използване на ресурсите. Ключът към решаването на всички тези въпроси следва да бъде намерен в политиката на сближаване на ЕС, която осигурява финансирането и стратегическия импулс за постигането на съществена промяна.

Едно от най-важните постижения на реформираната политика на сближаване е въвеждането на задължителни цели за инвестиции, за да се подкрепи преходът към икономика с ниски нива на въглеродните емисии, като специално се набляга на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници.

В резултат на това енергийната ефективност и развитието на възобновяемите енергийни източници имат осезаемо присъствие в споразуменията за партньорство, които се сключват с държавите членки и определят техните планове за разходи по Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ).

Актуалните данни показват, че за инвестиции в изграждането на нисковъглеродна икономика от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ) ще бъдат предвидени почти 38 млрд. EUR. Това е над два пъти по-голямо финансиране в тази област в сравнение с периода 2007–2013 г. (вж. графиката на страница 10).

За ЕС като цяло тези средства са също доста над изисквания минимум съгласно новата регулаторна рамка (с почти 50% повече от изискваните), което потвърждава голямото значение, отдавано от държавите членки на инвестициите в тази област.

Насърчаване на развитието на нисковъглеродна икономика

Подкрепата за развитие на икономика с ниски въглеродни емисии включва инвестиции в енергийна ефективност

на публична инфраструктура, жилища и предприятия, производство и използване на възобновяема енергия, интелигентни електроразпределителни мрежи и устойчива градска мобилност, както и научни изследвания и иновации в тези области.

Чрез финансирането от ЕСИФ на местните и регионалните органи и на други институции ще бъдат предоставени значителни суми, които могат да бъдат инвестирани по подходящ начин в мерки за устойчива енергетика.

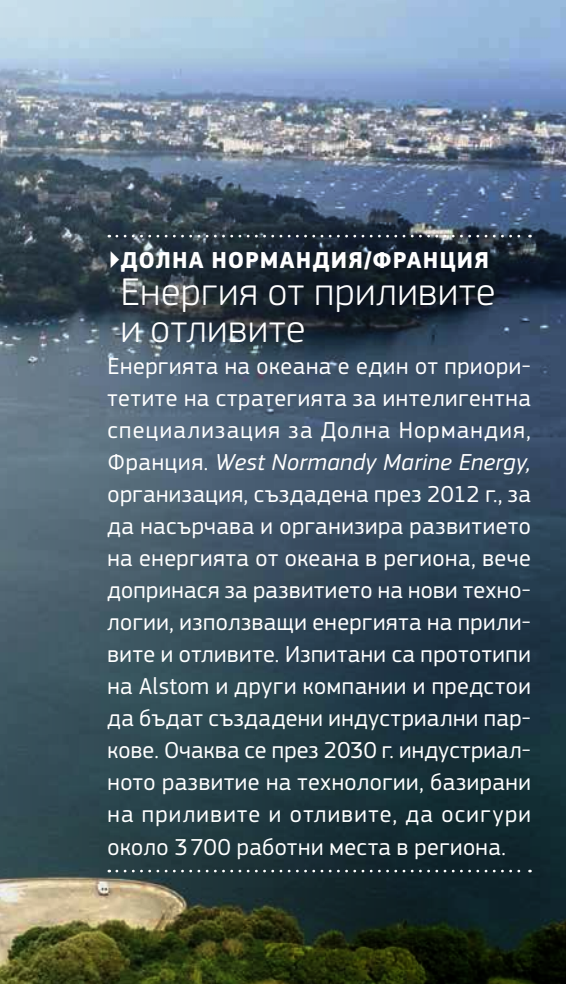
Това финансиране може да се увеличи чрез други източници, като например частно финансиране, за да се подкрепят важни инвестиционни проекти. В много случаи това финансиране от ЕСИФ е ключовият елемент от пакета за финансиране, чрез който се извършва инвестицията.

Политиката на сближаване и изменението на климата

Предотвратяването или намаляването на последиците от изменението на климата е стратегически приоритет за ЕС и движещ фактор в прехода към нисковъглеродна и енергийно обезпечена икономика.

ЕС постигна съгласие, че най-малко 20% от бюджета от 960 млрд. EUR за периода 2014–2020 г. трябва да бъдат изразходвани за действия по изменението на климата. Това е почти трикратно увеличение спрямо дела от 6–8% през периода 2007–2013 г.

Европа работи усилено, за да намали значително своите емисии на парникови газове, и е важна сила

▶ДОЛНА НОРМАНДИЯ/ФРАНЦИЯ Енергия от приливите и отливите

Енергията на океана е един от приоритетите на стратегията за интелигентна специализация за Долна Нормандия, Франция. *West Normandy Marine Energy*, организация, създадена през 2012 г., за да насърчава и организира развитието на енергията от океана в региона, вече допринася за развитието на нови технологии, използващи енергията на приливите и отливите. Изпитани са прототипи на Alstom и други компании и предстои да бъдат създадени индустриални паркове. Очаква се през 2030 г. индустриалното развитие на технологии, базирани на приливите и отливите, да осигури около 3700 работни места в региона.

▶ДОЛНА АВСТРИЯ/АВСТРИЯ Green Building Cluster

Клъстерът *Green Building Cluster* в Долна Австрия е мрежа от най-иновативните местни компании, които извършват дейност във всички области на енергийната ефективност и устойчивото строителство, ремонтните дейности, управлението на енергията и енергийните технологии. Клъстерът свързва специалисти в областта на строителството с изследователи, за да се намерят решения на тези предизвикателства. Клъстерът получи финансиране от ЕС в размер на 1 млн. EUR.

на световната сцена, която насърчава други държави да направят същото.

За да бъдат изпълнени целите на ЕС за 2020 г. в областта на климата и енергетиката, които предвиждат намаляване на емисиите на парникови газове (с 20%), увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници (с 20%) и повишаване на енергийната ефективност (с 20%), е необходим съществен ръст на инвестициите през периода до 2020 г.

Приетата от лидерите на ЕС през октомври 2014 г. рамка за политиките в областта на климата и енергетиката в периода до 2030 г. е насочена към постигането на непрекъснат напредък по пътя към изграждане на нисковъглеродна икономика чрез нови цели за намаляване на емисиите на парникови газове (с 40%), увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници (с 27%) и повишаване на енергийната ефективност (с 30%).

Други нейни цели са изграждането на конкурентоспособна и сигурна енергийна система, която осигурява енергия на достъпни цени за всички потребители, увеличаване на сигурността на енергийните доставки на ЕС, намаляване на зависимостта от вноса на енергия и създаване на нови възможности за растеж и работни места.

Освен това в отговор на политическата криза в Украйна и предвид цялостното значение на стабилните и достатъчни доставки на енергия за гражданите и предприятията на ЕС през май 2014 г. Комисията предложи Европейска стратегия за енергийна сигурност, която се основава на задълбочено проучване на енергийната зависимост на държавите членки.

Инвестициите на политиката на сближаване ще бъдат не само ключов инструмент за подпомагане на държавите членки да постигнат целите на „Европа 2020“, включително водещите цели в областта на климата и енергетиката, но и за увеличаване на сигурността на енергийните доставки, както се изтъква в съобщението на Комисията относно Европейската стратегия за енергийна сигурност.

Зелен растеж

Необходимите значителни инвестиции за намаляване на потреблението на енергия и увеличаване на възобновяемите източници на енергия имат голям потенциал да доведат до създаването на нови предприятия и бизнес възможности, стимулирайки икономическия растеж и откриването на работни места. Благодарение на тези инвестиции Европа вече има конкурентно предимство в редица области.

Световното търсене на екологични технологии, щадящи околната среда продукти и услуги и устойчиви идеи за проектиране се очаква да се ускори през следващите години. Световният пазар, който в момента възлиза на 1,15 трилиона EUR годишно, може да набъбне почти двойно, като средната прогноза за 2020 г. е той да достигне около 2 трилиона EUR годишно ⁽¹⁾.

(1) „Свързване на интелигентния и устойчивия растеж чрез интелигентна специализация“ – практическо ръководство за управляващите органи по ЕФРР:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/green_growth/greengrowth.pdf

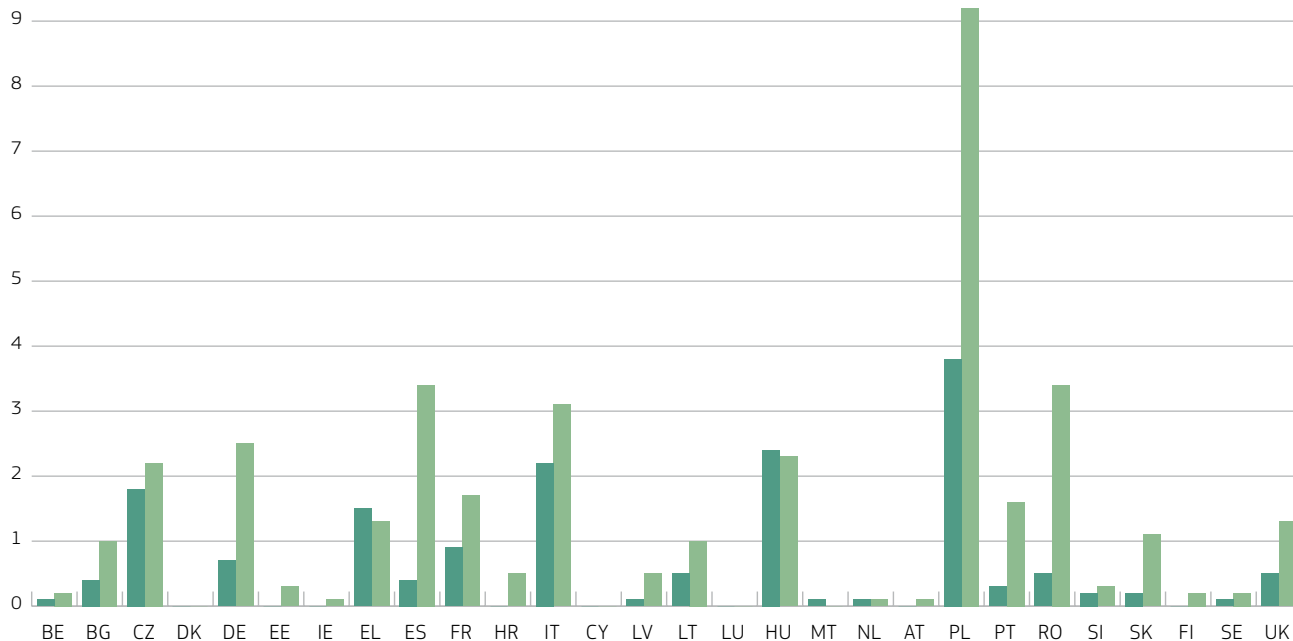
ИНВЕСТИЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА НИСКОВЪГЛЕРОДНА ИКОНОМИКА

ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ОТ ЕФРР И КФ, ПРЕДВИДЕНИ В СПОРАЗУМЕНИЯТА ЗА ПАРТНЬОРСТВО ЗА ИНВЕСТИЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА НИСКОВЪГЛЕРОДНА ИКОНОМИКА ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014–2020 Г. В СРАВНЕНИЕ С ПРЕДВИДЕНИТЕ ЗА СЪЩАТА ЦЕЛ СУМИ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2007–2013 Г.

▶ МЛРД. EUR

2007–2013 г.
2014–2020 г.

Източник: Европейска комисия

Държавите членки и регионите на ЕС могат да се възползват от тези възможности, като навлязат на този растящ пазар. За да направят това, те трябва да инвестират повече в развитието на научните изследвания, иновациите и предприемаческия капацитет в области като устойчивата енергия, екосистемните услуги и екологичните иновации.

Успехът в изпълнението на прехода към нисковъглеродна и ресурсно ефективна икономика, основана на иновациите, ще зависи до голяма степен от решенията, вземани на местно и регионално равнище. Регионалната политика ще бъде от жизнено важно значение за мобилизиране на потенциала на регионите и градовете в ЕС, за да се прекъсне връзката между растежа и прекомерната употреба на ресурси, по-специално чрез научноизследователски и иновационни стратегии за интелигентна специализация (RIS3).

Подкрепа за инфраструктура за „интелигентна енергия“

Основният инструмент за инвестиции в енергийната инфраструктура на равнище ЕС е Механизмът за свързване на Европа, по който за периода 2014–2020 г. ще бъдат отпуснати 5,85 млрд. EUR за подобряване на трансевропейската енергийна инфраструктура (TEN-E). Политиката на сближаване обаче подкрепя и инвестициите в инфраструктура за интелигентни системи за

електроразпределение, съхранение и пренос на енергия, най-вече в по-слабо развитите региони.

Това може да включва инвестиции, свързани с електроенергия или газ, при условие че те допринасят за развитието на интелигентни системи и допълват инвестициите за подпомагане на прехода към нисковъглеродна икономика.

По предварителни оценки се очаква за такива инвестиции да бъдат отпуснати около 2 млрд. EUR, които ще имат важен принос за сигурността на доставките.

Привличане на частни инвестиции чрез финансиране от ЕС

Финансирането на политиката на сближаване на ЕС ще бъде допълнено с национално публично и частно съфинансиране. Държавите членки изразиха своя политически ангажимент да позволят финансовите инструменти, като например заемите, гаранциите или рисковият капитал, да имат по-важна роля през периода 2014–2020 г.

Използването на финансови инструменти в политиката на сближаване нараства стабилно, като от периода 2000–2006 г. до периода 2007–2013 г. се отчита десетократно повишение. По време на продължаващите дискусии по програмите държавите членки следва да вземат предвид предимствата от използването на финансови инструменти като потенциално по-ефективна и устойчива форма

на подкрепа за инвестициите в областта на енергетиката чрез използването на регионални и/или национални инструменти и/или инструменти на равнище ЕС. Всъщност това е сектор, където употребата на финансовите инструменти може да бъде особено подходяща – и успешна.

Предоставянето на безвъзмездни средства може да се използва за допълване на подкрепата, например за основни ремонти на сгради, които надхвърлят минималните изисквания за енергийна ефективност, за подпомагане на развитието на иновативни технологии или за решаване на социални проблеми, които в много региони бяха изострени от кризата, като например енергийната бедност.

Например в проекти като *Housing Europe* (Европейска федерация за публични, кооперативни и социални жилища) жилищните асоциации използват финансирането от ЕФРР, за да привлекат частно финансиране за ремонтни дейности, водещи до пестене на енергия, пример за което е програмата *Retrofit South East* в Обединеното кралство⁽²⁾.

Холдинговият фонд JESSICA, създаден с финансиране от ЕФРР, финансира саниране на жилищни блокове в Литва за повишаване на енергийната ефективност, като предлага комбинация от субсидирани заеми и безвъзмездни помощи.

В Естония е създаден финансовият инструмент KredEx (Естонски фонд за кредитиране и гаранции), който комбинира различни източници на финансиране: ЕФРР, Банката за развитие на Съвета на Европа (БРСЕ) и собствени средства на KredEx. KredEx работи с избрани финансови посредници и предоставя заеми с нисък лихвен процент.

Енергийна ефективност в сгради

Предприемането на мерки по отношение на потреблението на енергия в европейските сгради е от жизнено важно значение. На жилищата, офисите, магазините и другите сгради в публичния и частния сектор се падат около 40% от крайното потребление на енергия – както и 36% от всички емисии на парникови газове. Поради това е необходимо съществено и устойчиво увеличаване на публичните и частните инвестиции в сгради, за да може ЕС да изпълни своите цели по отношение на климата и енергията.

През периода 2014–2020 г. фондовете на политиката на сближаване ще играят важна роля за рехабилитацията на сградите, включително за енергийната ефективност и използването на възобновяеми източници на енергия в сградите. Тези инвестиции носят важни предимства

и от гледна точка на регионалното развитие, конкурентоспособността, растежа и работните места, както и за облекчаване на енергийната бедност.

Градско измерение

През периода 2007–2013 г. „градското измерение“ беше включено в политиката на сближаване. Около 72% от цялото население на ЕС живее в малки и големи градове и крайградски зони и до 2050 г. този дял ще достигне над 80%. Градските райони са места, където икономиката бележи растеж и се откриват работни места; те са източник на замърсяване и там се използват ограничените ресурси.

Всички градски райони са потенциални бенефициенти на фондовете на политиката на сближаване и е вероятно да получат повече от половината от бюджета на политиката на сближаване за периода 2014–2020 г. Освен това около 370 млн. EUR ще бъдат отделени за изпитване и прилагани на иновативни решения, за да се отговори на предизвикателствата на устойчивото градско развитие.

Стратегическо планиране и ефективно прилагане

Съгласно реформираната политика на сближаване инвестициите в областта на енергетиката ще бъдат много по-добре хармонизирани с националните стратегии, отколкото преди. Всъщност е включено предварително условие те да бъдат планирани в Националните планове за действие в областта на енергийната ефективност (НПДЕЕ) и в Националните планове за действие в областта на възобновяемата енергия (НПДВЕ).

Това стратегическо планиране означава, че размерът на предоставените средства за различни видове енергийни инвестиции ще се различава в отделните държави членки, отразявайки различията в общия обем на наличните средства, националните нужди и приоритети.

След като са налице всички програми на политиката на сближаване, разработването и прилагането на висококачествени проекти в областта на енергетиката ще бъде от решаващо значение. За тази цел ще бъде необходимо постоянното участие на местните, регионалните и националните енергийни органи и заинтересовани страни. Макрорегионалните стратегии на ЕС (стратегии за регионите на Балтийско море, река Дунав и Адриатическо и Йонийско море), както и програмите за европейско териториално сътрудничество, могат да имат важна роля в това отношение, като допълнително насърчават и оказват подкрепа по енергийни въпроси. Енергийната сигурност и ефективност ще бъдат ключови приоритети в този процес.

(2) „Жилищни инвестиции, подпомогнати от Европейския фонд за регионално развитие, 2007–2013 г. – жилища по проекти за устойчиво градско възстановяване“:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/housing/2013_housing_study.pdf

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/energy/index_bg.cfm

▶ РЕГИОНАЛНИТЕ ПАРТНЬОРИ УЧАСТВАТ В OPEN DAYS 2014

Със започването на програмния период 2014–2020 г. и завършването на новите инвестиционни планове OPEN DAYS 2014 събра заедно регионалните партньори по политиката на сближаване, за да участват в повече от 100 работни срещи и прояви, на които бяха обсъдени многобройните аспекти на прилагането на новите правила относно инвестициите.

Дванадесетата Европейска седмица на регионите и градовете – OPEN DAYS, годишен форум, организиран съвместно от ГД „Регионална и урбанистична политика“ и Комитета на регионите, привлече повече от 5 000 души в Брюксел от 6 до 9 октомври.

Представители на около 200 регионални партньори и градове се събраха в Брюксел за четиридневното събитие под надслов „Да растем заедно – интелигентни инвестиции за хората“. Участваха и много учени, асоциации и други заинтересовани органи. Събитието предизвика силен медиен интерес, като на него присъстваха повече от 250 журналисти.

В проявата взеха участие около 700 лектори, 110 от които политици, заемащи изборни длъжности. Организираните бяха повече от 100 работни срещи, наред с рекорден брой – 47 – съпътстващи събития и срещи за изграждане на мрежи. За онези, които нямаха възможността да присъстват лично, много от сесиите бяха предавани онлайн.

Прояви от местен характер в цяла Европа

OPEN DAYS отново се асоциира с около 300 местни прояви под мотото „Европа в моя регион/град“.

Тези събития, посветени на теми, свързани с политиката на сближаване на ЕС, стратегията „Европа 2020“ и трансграничното сътрудничество, започнаха през септември и продължиха до края на ноември, привличайки около 30 000–40 000 посетители.

Решаващ момент за политиката на сближаване

Тази година OPEN DAYS се провежда в началото на новия програмен период от изпълнението на бюджета на ЕС за периода 2014–2020 г., както и малко преди встъпването в длъжност на новия състав на Комисията, в който г-жа **Корина Крецу** от Румъния поема ролята на комисар по регионалната политика.

Мотото на конференцията „Да растем заедно – интелигентни инвестиции за хората“ беше избрано, за да се подчертае значението на ефективното изпълнение на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) от местните и регионалните органи и бенефициенти. Структурираните партньорства и целевите инвестиции сега са необходимо условие за най-доброто използване на новата, ориентирана към резултатите и ефективността политика на сближаване на ЕС.

„OPEN DAYS е перфектният пример за значението на споделеното управление в контекста на европейските структурни и инвестиционни фондове“, заяви бившият комисар по регионалната политика **Йоханес Хан**.

„Този подход помогна за изграждането на силни връзки не само между Европейската комисия и държавите членки, но – което е още по-важно – между националните, регионалните и местните органи и заинтересованите страни. Приобщаващият подход и принципът на партньорство стоят зад успеха на политиката на сближаване.“

„Чрез принципа на споделено управление и партньорския подход политиката на сближаване е в състояние да постига резултати на място, да мобилизира ресурси и да ангажира. И точно поради тези причини политиката на сближаване може да допринесе за постигането на общите европейски цели. Реформата превърна политиката на сближаване в инструмент, чрез който да справим с предизвикателствата, с които може да се сблъскаме по пътя ни до 2020 г. и след това.“

Председателят на Комитета на регионите (КР) г-н Мишел Лъобрьон подчерта: „Сега е време за резултати и точно на това ще бъде посветено това издание на OPEN DAYS: постигане на добавена стойност за финансовите ресурси на ЕС на равнище региони и градове. [...] „Да растем заедно – интелигентни инвестиции за хората“: нека не забравяме, че това е от значение за хората, които отговарят за повечето започващи сега програми за периода 2014–2020 г.“

Множеството работни срещи и семинари по време на OPEN DAYS наистина послужиха като безценна платформа за дискусии и обмен на информация за новите начини на работа с реформираната политика. С подготовките за старт около 500 финансирани от ЕСИФ програми на ЕС публичните администрации на всички равнища на управление трябва да работят в още по-тясно сътрудничество, за да осигурят ефективното им управление.

Изказвания на високо равнище

Конференцията започна с поредица от встъпителни речи, в които бяха представени последните данни за регионалното и градското развитие, съдържащи се в изготвения от Комисията *Шести доклад за сближаването*.

Генералният секретар на ОИСР Хосе Анхел Гурия говори за най-новите изследвания на ОИСР, включени в докладите *Regional Outlook 2014* и *Regional Well-being*, които бяха представени по време на събитието. Докладите съдържат ценна компилация от информация за въздействието на кризата върху регионите, състоянието на поднационалните финанси и правителствените реформи.

Представен беше и докладът на г-н Люк Ван ден Бранде до комисар Хан относно прилагането на принципа на многостепенно управление и партньорство в програмирането на ЕСИФ за периода 2014–2020 г. (виж статията на страница 27), както и изданието на *Регионалния годишник* на Евростат за 2014 г.

След встъпителната сесия се проведе съвместно заседание на комисията по политика на териториално сближаване (COTER) на Комитета на регионите и комисията по регионално развитие (REGI) на Европейския парламент, на което беше обсъдена темата „Връщане на градовете и регионите по пътя на растеж и конвергенция – как да се възползваме най-добре от новите инструменти на политиката на сближаване“.

OPEN DAYS В РЕЗЮМЕ

ДЕЛЕГАТИ ОТ ЕС В СРАВНЕНИЕ С ДЕЛЕГАТИ ОТ ДЪРЖАВИ ИЗВЪН ЕС

ОТКЪДЕ СА НЕЕВРОПЕЙСКИТЕ ДЕЛЕГАТИ?

18 743 км

ДЕЛЕГАТ, ПРОПЪТУВАЛ НАЙ-ГОЛЯМО
РАЗСТОЯНИЕ
(Нова Зеландия ▶ Белгия)

▶ По време на майсторския клас докторанти и млади изследователи обсъдиха бъдещата политика на сближаване и определиха областите за по-нататъшни научни изследвания.

Членовете на двете комисии анализираха в присъствието на представители на европейски местни и регионални органи напредъка по пакета за политиката на сближаване за периода 2014–2020 г. На заседанието беше акцентирано върху новите инструменти, като например интегрираните териториални инвестиции (ИТИ) и воденото от общностите местно развитие (CLLD) в регионите, както и как градовете и регионите могат да се възползват най-добре от наличните инструменти.

По време на дискусиите беше обърнато специално внимание на въпроса как да се гарантира, че местните и регионалните органи разполагат с необходимия капацитет, за да работят с новите ЕСИФ, и как могат да бъдат подкрепени бенефициентите в тази област.

Положителни отзиви

Нивото на участие потвърди, че OPEN DAYS е „събитие, което не трябва да се пропуска“ за ангажираните в регионалната политика лица.

Според данните от проведената след събитието анкета участниците ценят обмена на задълбочена информация, която е в по-голям обем от наличната на уебсайта на Европейската комисия.

Привличайки участници от държави от цял свят, OPEN DAYS за пореден път показва предимствата да бъдеш част от жизнената общност на ангажираните в регионалната политика лица.

▶ МАЙСТОРСКИ КЛАС РАЖДА ИДЕИ ЗА БЪДЕЩИ НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

За втора поредна година група учени получиха покани за OPEN DAYS, за да вземат участие в майсторския клас и да обсъдят и развият идеи за бъдещата политика на сближаване. Техните заключения имат стимулиращ мисленето принос към дебата относно посоката на научните изследвания в тази област.

Майсторският клас е съвместна инициатива на Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“, Комитета на регионите и Асоциацията за регионални изследвания и в него могат да участват докторанти и млади изследователи в областта на регионалната и урбанистичната политика. Програмата от лекции и модули се води от признати учени в областта на регионалната и урбанистичната политика, както и от експерти от институциите на ЕС.

Тази година в майсторския клас бяха избрани да участват 29 представители на университети от 15 държави, членки на ЕС, както и от три държави извън ЕС.

Програмата на майсторския клас включваше три основни теми:

- ▶ Реформата на политиката на сближаване на ЕС и нейното въздействие върху регионалното и градското развитие в ЕС.
- ▶ Изграждане на административен капацитет и партньорства на местно равнище.
- ▶ Предизвикателства за европейското териториално сътрудничество.

Организирана беше сесия World Café относно бъдещото развитие на политиката на сближаване на ЕС.

Реформи, управление и ръководство

По време на сесиите, в които модератори бяха официални представители от Комисията, Комитета на регионите и академичните среди, участниците бяха разделени на групи, които фокусираха своето внимание върху различните теми на майсторския клас.

Групата, която разгледа реформите, управлението и ръководството на политиката на сближаване на ЕС, подчерта необходимостта от по-интердисциплинарен подход към управлението и местното развитие. Нейните представители говориха за необходимостта от по-добри партньорства и многостепенно управление, което би могло да представи по-добре местните предпочитания.

Групата предложи пет точки, които да насочват бъдещите изследвания:

- ▶ Засилване на легитимността на политиката на сближаване чрез ефективно ангажиране на заинтересованите страни на поднационално равнище. Изследванията трябва да бъдат насочени към същността на ефективното ангажиране от долу нагоре.
- ▶ Разработване на нови концептуални подходи, отчитащи асиметриите в европейските региони. Научните изследвания трябва погледнат отвъд статичните структури и да се концентрират върху динамиката в процеса на създаване и прилагане на политиките.
- ▶ Краткосрочните и дългосрочните ефекти от макроикономическите условия за срещашите затруднения региони следва да бъдат оценени. Научните изследвания трябва да бъдат насочени към установяване на контрапродуктивните последици на регионално равнище.
- ▶ Смяна на фокуса на обосновката на политиката от икономически растеж към регионално развитие. Вместо към инициативи за краткосрочна заетост, научните изследвания трябва да бъдат насочени към предоставянето на социални услуги, модернизация на инфраструктурата и публичните администрации и т.н., за да се противодейства на икономическата стагнация.
- ▶ Изследване на резултатите от интегрираното финансиране и оценка дали тематичната концентрация води до по-добри резултати от предишния широк набор от инициативи.

Изграждане на капацитет

Втората група се фокусира върху изграждането на административен капацитет и обсъди значението на доброто управление. Тези изследователи заключиха, че административният капацитет е станал ключово условие за успешното изпълнение на всяка европейска или национална политика. Научните изследвания обаче могат да помогнат за по-доброто разбиране на различните компоненти на административния капацитет.

Групата препоръча допълнителна концептуализация и изясняване на понятието за добро управление. Тя изтъкна, че липсват показатели и методика за измерване на въздействието на политиките за развитие.

Участниците предложиха да се обърне по-голямо внимание на намаляването на политическата намеса в публичните администрации. Предлага се да бъдат проведени повече изследвания на ролята на политическите лидери и гражданското общество за гарантиране на създаването на способни, конкурентни и гъвкави публични администрации.

Териториално сътрудничество

Трета група обсъди проблемите на териториалното сътрудничество. Основната тема на дискусиата беше процесът на трансгранично сътрудничество, тъй като в него се усвояват повече от 70% от фондовете за териториално сътрудничество на ЕС и той вероятно ангажира повече от 90% от академичните изследвания в областта на проучванията на териториалното сътрудничество.

Групата идентифицира по-специално следните въпроси на териториалното сътрудничество като важни за бъдещите научни изследвания:

- ▶ Трансгранично управление.
- ▶ Изграждане на капацитет в програмите за териториално сътрудничество.
- ▶ Начини за измерване на успехите/неуспехите на териториалното сътрудничество.
- ▶ Разработване на типология на реалните условия в различните гранични региони с цел да бъдат предложени изменения в програмите.
- ▶ Определяне на съгласувана методология за събиране на данни.

В заключение групата препоръча бъдещите научни изследвания да не обхващат само практически въпроси, а да вземат предвид и академичната перспектива и по този начин да се стремят да заздравят връзките с теорията.

▶ ТЕРИТОРИАЛНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО В РАМКИТЕ НА РЕФОРМИРАНАТА ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ

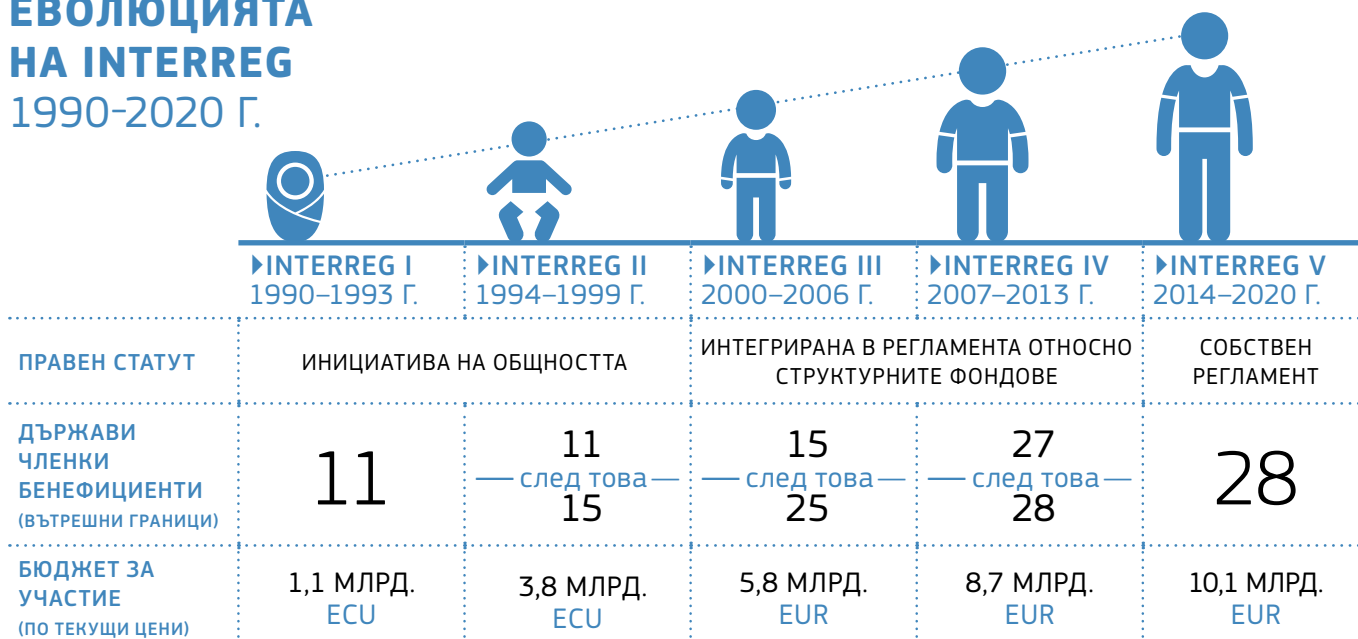
КАКВО ОЧАКВА INTERREG В ПЕРИОДА 2014–2020 Г.?

Interreg Първоначално създаден през 1990 г. като инициатива на Общността с бюджет от 1 млрд. EUR, обхващащ изключително трансграничното сътрудничество, през 2000 г. Interreg беше развит като официална „цел“ на европейската политика на сближаване. През годините Interreg се превърна в завършен инструмент за подкрепа на сътрудничеството между трансграничните партньори: между регионите по вътрешните и външните граници на ЕС, регионите, намиращи се в трансгранични райони, както и регионите в 28-те държави членки, които желаят да се учат един от друг, за да насърчат интелигентния и устойчив растеж.

Днес навлизаме в петия програмен период на Interreg и през 2015 г. ще отбележим неговата 25-а годишнина. Сега Interreg представлява повече от 10 млрд. EUR, инвестирани съвместно от регионите и териториалните, социалните и икономическите партньори в рамките на повече от 100 програми за сътрудничество. Interreg стана причина за много промени: той помогна да бъдат излекувани стари рани и промени нагласи, инвестира в мостове между различни държави и култури, подчерта важността да се грижим заедно за общите активи и създаде истинско чувство на принадлежност и солидарност в много региони.

Програмите на Interreg трябва също да допринесат за реформата на политиката на сближаване за новия период 2014–2020 г. По-стратегически подход, по-добри и по-ясни резултати, както и по-голяма концентрация за по-голямо въздействие – това са напълно нови предизвикателства за ангажираните страни, както за програмите, така и за партньорите по проекти.

ЕВОЛЮЦИЯТА НА INTERREG 1990–2020 Г.

INTERREG 2014–2020 Г.

1
ОТ
2
-ТЕ

ЦЕЛИ НА
ПОЛИТИКАТА
НА СБЛИЖА-
ВАНЕ НА ЕС

10,1

МЛРД. EUR ОТ

351,8

МЛРД. EUR ЗА
ПОЛИТИКАТА НА
СБЛИЖАВАНЕ
(ПО ЦЕНИ ОТ 2013 Г.)

2,8%

ОТ ОБЩИЯ БЮДЖЕТ
НА ПОЛИТИКАТА
НА СБЛИЖАВАНЕ

107

ПРОГРАМИ ЗА
СЪТРУДНИ-
ЧЕСТВО

▶ ТРАНСГРАНИЧНА INTERREG VA

60

ПРОГРАМИ ЗА
СЪТРУДНИЧЕСТВО
**ВЪТРЕШНИ
ГРАНИЦИ**

6,6

МЛРД. EUR

12

INTERREG ИПП
ИНСТРУМЕНТ ЗА
ПРЕДПРИСЪЕДИНИ-
ТЕЛНА ПОМОЩ

242*

МЛН. EUR

16

INTERREG ЕИС
ЕВРОПЕЙСКИ
ИНСТРУМЕНТ ЗА
СЪСЕДСТВО

634*

МЛН. EUR

▶ ТРАНСНАЦИОНАЛНА INTERREG VB

15

ПРОГРАМИ ЗА
СЪТРУДНИЧЕСТВО

2,1

МЛРД. EUR

▶ ИНТЕРРЕГИОНАЛНА INTERREG VC

4

ПРОГРАМИ ЗА
СЪТРУДНИЧЕСТВО

- INTERREG ЕВРОПА
- INTERACT
- URBACT
- ESPON

▶ 0,5

МЛРД. EUR

*Участие от ЕФРР

Защо е необходимо сътрудничество?

В съответствие с член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) допринася за намаляване на различията между нивата на развитие в регионите на ЕС и по-специално когато се наблюдава изоставане в развитието на някои региони: селски райони, райони, засегнати от индустриалния преход, региони, изпитващи тежки и трайни природни или демографски трудности, острови, трансгранични и планински региони. Ето защо в допълнение към подкрепата за инвестициите за растеж и работни места (първата цел на политиката на сближаване за периода 2014–2020 г.) по линия на целта за европейско териториално сътрудничество (втората цел на политиката на сближаване за периода 2014–2020 г.) ЕФРР финансира и трансгранични, транснационални и междурегионални програми, за да се подпомогне хармоничното развитие на територията на Съюза ⁽¹⁾.

Една трета от населението на ЕС живее в гранични области по 38-те вътрешни граници, където все още често съществуват географски, езикови, административни

и правни бариери. В някои гранични райони програмите по Interreg продължават да лекуват белезите от историята, да превръщат неотдавнашните „врагове“ в „съседи“ и да насърчават изграждането на трайно доверие. По-интегрираните етапи на сътрудничество допринасят за хармоничното териториално развитие, като създават условия за живот и труд, които могат да помогнат за запазване на човешкия капитал и знания в граничните райони, и да привлекат иновативни предприятия. Сътрудничеството може да допринесе за по-ефективното съвместно оползотворяване на неизползвания потенциал за подпомагане на икономическото развитие, който често съществува в периферните региони. Това помага и за съвместното управление на общите територии, признавайки по този начин безграничния характер на природни елементи като водата и въздуха.

Сътрудничеството в по-големите регионални области също дава важно допълнително европейско измерение на регионалното развитие: големите функционални области трябва да се анализират заедно на европейско равнище, така че да бъдат съгласувани и да се предприемат мерки по отношение на приоритетите и стратегическите мерки. И накрая, сътрудничеството позволява изграждането на мрежи, обхващащи 28-те държави, членки на ЕС, за развитие на добрите практики и улесняване на обмена на опит от успешните региони. Ученето от опита на другите е реален актив, от който заедно се възползват европейските региони.

(1) Регламент относно европейското териториално сътрудничество: Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“, ОВ L 347, 20 декември 2013 г., стр. 259.

►БЕЛГИЯ/ФРАНЦИЯ

Трансгранично здравеопазване

В продължение на повече от 20 години схемата за сътрудничество, подкрепяна от програмата Interreg, се стреми да подобри достъпа до здравеопазване за хората, които живеят в региона по френско-белгийската граница, като засилва капацитета на двете държави за предоставяне на медицински и здравни услуги и изгражда общ фонд от оборудване.

Рамковото споразумение, договорено между Франция и Белгия през 2002 г. и влязло в сила през 2011 г., създава „здравни региони“, които позволяват на пациентите, които ги населяват, да се лекуват от двете страни на френско-белгийската граница, без да бъдат ограничени от административни или финансови пречки. Според оценки през 2013 г. повече от 15 000 пациенти са пресекли границата за лечение, около 6 000 френски пациенти с увреждания са били приети в белгийски болници и са направени повече от 500 трансгранични спешни медицински интервенции чрез мобилните служби за неотложна помощ и интензивно лечение от двете страни на границата. Две други споразумения са в процес на ратификация, като те засягат спешната медицинска помощ и услугите за хора с увреждания.

Очаква се новата програма Interreg да отговори на определени нужди и предизвикателства:

- управление на пациентите с помощта на ИТ от техните здравноосигурителни компании;
- рамково споразумение относно репатрирането на телата на пациенти, починали от другата страна на границата;
- развитие на сътрудничество за управление на нуждите на възрастните и зависимите хора;
- трансгранични проекти за насърчаване, превенция и обучение на пациенти;
- подобряване на предаването на информация за резултатите от проекта.

►БЕЛГИЯ/ФРАНЦИЯ/ИРЛАНДИЯ/ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО
InTraDE – Интелигентен транспорт за динамична среда

Проектът InTraDE, финансиран по програмата Interreg IVB за Северозападна Европа, подобрява свързаността в региона, като насърчава интелигентния и устойчив транспорт и решения в областта на ИКТ.

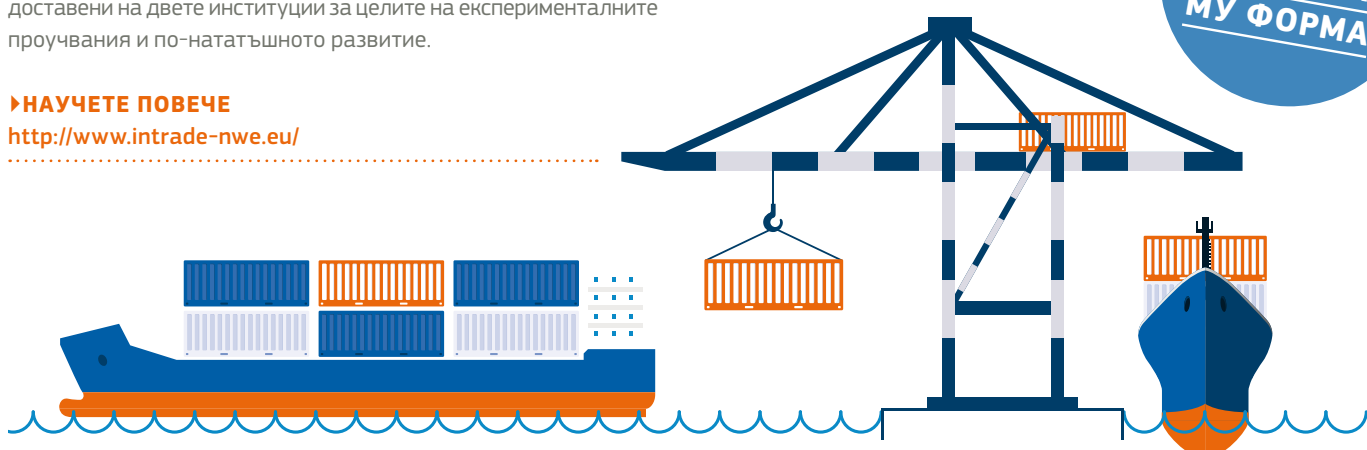
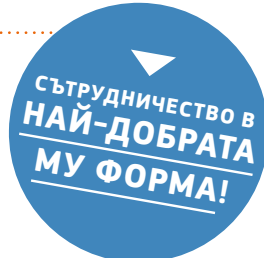
InTraDE създава нова концепция за интелигентни автономни превозни средства за автономно управление и маршрутизиране на товарния транспорт в ограниченото пространство на регионалните пристанища на Северозападна Европа, която в момента се изпитва в пристанищата Радикател (Франция), Дъблин (Ирландия) и Остенде (Белгия).

Проучването за социално-икономическото въздействие показва, че превозното средство има предимства пред съществуващите пристанищни системи за маршрутизация на контейнери и е успяло да оптимизира процеса и необходимото пространство за натоварване и разтоварване на товарни контейнери, като също така е адаптирано към съществуващата инфраструктура.

В рамките на проекта е натрупан значителен капитал от знания, който ще бъде включен в двугодишна международна магистърска степен по роботика и транспорт, която ще се преподава на английски език и ще се води съвместно от Polytech-Lille и École Centrale de Lille. Програмата съчетава редица практически приложения чрез технологични изпитателни стендове, като например холономни роботи, роботизирани манипулатори и интелигентни автономни превозни средства, които са предоставени на двете институции за целите на експерименталните проучвания и по-нататъшното развитие.

►НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.intrade-nwe.eu/>

INTERREG и СПЕЦИАЛНИТЕ ПРОГРАМИ НА ВСЯКА ДЪРЖАВА ▼**СПЕЦИАЛНИ ПРОГРАМИ
НА ДЪРЖАВИТЕ**ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ – ИНВЕСТИЦИИ ЗА
ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА ЗА РАСТЕЖ И РАБОТНИ МЕСТА**INTERREG**ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ –
ЦЕЛ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ТЕРИТОРИАЛНО
СЪТРУДНИЧЕСТВО▶ **ЕДНАКВИ ИЗИСКВАНИЯ
ЗА ОРИЕНТИРАНост КЪМ
РЕЗУЛТАТИ****РАМКА ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ****...НО БЕЗ РЕЗЕРВ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ****ТЕМАТИЧНА
КОНЦЕНТРАЦИЯ****...НО С КОНКРЕТНИ ПРАВИЛА
(80% ОТ БЮДЖЕТА ЗА НЕТЕХНИЧЕСКА
ПОМОЩ ДА БЪДЕ КОНЦЕНТРИРАН ВЪРХУ
НАЙ-МНОГО 4 ТЕМАТИЧНИ ЦЕЛИ)**▶ **11 ТЕМАТИЧНИ
ЦЕЛИ****...ПЛЮС НЯКОЛКО СПЕЦИАЛНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ ПРИОРИТЕТА,
ВКЛЮЧИТЕЛНО ДИАЛОГ МЕЖДУ
ИНСТИТУЦИИТЕ И ГРАЖДАНИТЕ****Interreg в рамките на реформираната
политика на сближаване**

Политиката на сближаване за периода 2014–2020 г. беше съществено реформирана, за да се постигне по-голямо въздействие. Водени от основната цел да се подпомогне изпълнението на целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, инвестициите трябва да бъдат с по-голяма стратегическа насоченост и по-интегрирани. Поради това инвестициите по линия на ЕФРР ще бъдат съсредоточени върху четири основни приоритета: иновации и научни изследвания, програма в областта на цифровите технологии, подкрепа за малките и средните предприятия (МСП) и икономика с ниски емисии на въглероден диоксид. Програмите Interreg ще имат пряк принос към тези усилия за концентрация, като ще се запази специалният фокус върху подобряването на трансграничното институционално сътрудничество.

За да се гарантира постигането на максимално въздействие с наличното финансиране от ЕС, реформираната политика на сближаване се концентрира още повече върху целите и резултатите чрез определянето на ясни, прозрачни и измерими цели и акцентира още повече върху оценката. Изисква се програмите по Interreg да имат също по-голяма стратегическа насоченост и по-ясни резултати.

От съществено значение през този нов период е и целта за укрепване на съвместната работа на различните инструменти за финансиране, програми и механизми за сътрудничество, като например макрорегионалните стратегии. Новите програми Interreg ще трябва да заздравят своите връзки с националните и регионалните програми и да покажат по-голяма съгласуваност с новосъздадените макрорегиони.

Накрая, реформираната политика на сближаване се стреми и към опростяване чрез установяването на общ набор от правила за всички Европейски структурни и инвестиционни фондове, както и опростени правила за отчитане, по-ясни правила за допустимост и по-целенасочени изисквания по отношение на докладването. Надеждите са, че програмите по Interreg ще се възползват максимално от тези възможности за опростяване, за да се намали административната тежест за бенефициентите.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ[http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/
cooperation/index_en.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/index_en.cfm)

▶ НОВИНИ

[НОВИНИТЕ НАКРАТКО]

ОБМЕН НА ОПИТ ОТНОСНО ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

По време на тазгодишното издание на Open Days се проведе среща на работната група, на което беше представена работата по проекта FIN-EN – „Споделяне на методики за финансов инженеринг“ – инициатива на 13 институции, всяка от които представлява различен регион на ЕС. Този уникален проект, който се съфинансира от ЕФРР чрез програмата за сътрудничество Interreg IVC, насърчава междурегионалния обмен на опит в областта на финансовите инструменти (ФП) и анализира силните страни и слабостите при тяхното прилагане.

FIN-EN приключва през декември 2014 г. и е време проектът да направи равностметка и да отправи поглед напред към използването на финансовите инструменти през новия програмен период. В резюмето на проекта са идентифицирани шест области, които осигуряват поле за по-нататъшни действия: изграждане на капацитет, приемственост, гъвкавост, ливъридж, планиране във времето и сертифициране.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Насоки и резюме на FIN-EN:
<http://www.fin-en.eu/index.php/fin/guidelines/>

Вижте също профила на проекта FIN-EN в бр. 47 на „Панорама“.

НОВИЯТ ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

„NORTHERN IRELAND IN EUROPE“

Представен в Брюксел на 3 ноември 2014 г., докладът отбелязва важен етап в отношенията, които непрекъснато се задълбочават още от взетото през 2007 г. решение на тогавашния председател на Комисията **Жозе Мануел Барозу** в рамките на институцията да бъде създадена работна група за Северна Ирландия. Според **Малкълм Маккибин**, ръководител на гражданската служба на Северна Ирландия и представляващ региона по време на съвместното представяне, новият доклад „потвърждава постепенната промяна в обвързването на Северна Ирландия с Европа, която създадената работна група е имала за цел да улесни.“ В перспектива, добави той, „...ние очакваме да продължим да засилваме нашето обвързване с Европа, с по-амбициозни цели по отношение на усвояването на фондовете, по-голяма решимост гласят ни да се чува в процеса на развитие на европейската политика и регионът ни да бъде разглеждан като предпочитан партньор за другите в ЕС“. Работната група за Северна Ирландия е създадена със споразумението за възстановяване на договореностите за споделяне на правомощия в Северна Ирландия от май 2007 г., в което участват двете най-големи политически партии, Демократичната юнионистка партия (DUP) и Републиканската партия, Шин Фейн (SF). Председателят на Комисията Барозу предлага да бъде създадена работна група в рамките на Комисията, за да се проучи как Северна Ирландия може да се възползва в по-голяма степен от политиките на ЕС и как може да участва по-активно в процеса на изготвяне на политиките на ЕС, за да постигне по-голям просперитет. Работната група за Северна Ирландия е много гъвкава и първоначално включените в групата 10 служби на Комисията впоследствие са увеличени на 18. Последният доклад се основава на представената по-рано през 2014 г. информация пред Северната асамблея относно резултатите от седемгодишната работа на работната група за Северна Ирландия.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/ireland/report2014.pdf

1. **АДЕЛА НИСТОРА**, Португалия: Проект: Яхтено пристанище на Понта Делгада, Сао Мигел, Азорски острови, Португалия – фонд на ЕС: ЕФРР
2. **ИЕВА ВИКСНЕ**, Латвия: Проект: Нов влак в Рига превозва пътници от единия бряг до другия – фонд на ЕС: ЕФРР
3. **КРИСТИНА ГРИГУОЛЕ**, Литва: Проект: Геоложко проучване на Литва – фонд на ЕС: ЕФРР

► Плакатът на страници 22–23 може да бъде получен във формат А1 при поискване от: regio-panorama@ec.europa.eu

„EUROPE IN MY REGION“ – ФОТОКОНКУРС

Фондовете на ЕС помагат за решаването на широк кръг проблеми в цяла Европа, от подобряването на транспортните връзки и оказването на подкрепа за малките и средните предприятия до инвестирането в по-чиста околна среда, разработването на нови продукти и подобряването на образованието и уменията. Ежегодният фотоконкурс „Европа в моя регион“ има за цел да популяризира отличната работа, която проектите в цяла Европа осъществяват с помощта на финансирането от ЕС, и да изследва какво означават тези проекти за местните общности.

През 2014 г. конкурсът се състоя през лятото и – както в предходните години – се проведе в социалните медии. Материалите за участие бяха качени на онлайн платформата, а след това бяха поставени на обществено гласуване. В страницата за кандидатстване за конкурса във Facebook имаше общо над 100 000 уникални посещения, изпратени бяха повече от 1 000 отговарящи на изискванията снимки и бяха дадени над 14 000 гласа.

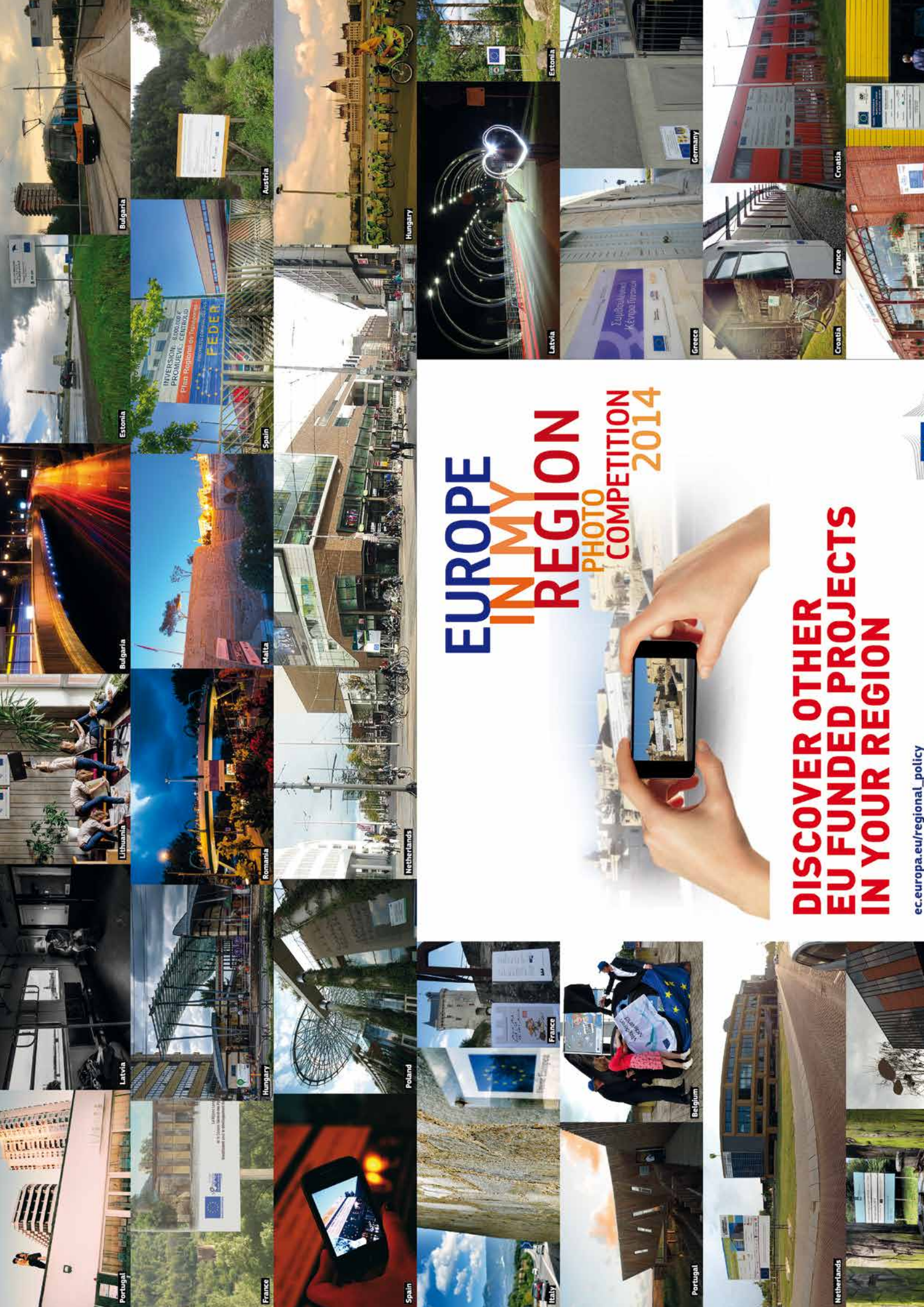
► **1 002**
конкурсни участия от ► **27**
държави

► **14 268**
гласа

► **3**
победители

► **106 474**
уникални посещения
в приложението за
социални медии

Независимо жури с участието на специалисти в областта на фотографията и социалните медии избра трима победители измежду 100-те снимки, получили най-много гласове, както и 50, избрани на случаен принцип. Победителите бяха **Адела Нистора** от Португалия, **Кристина Григуоле** от Литва и **Иева Виксне** от Латвия, всяка от които получи фотографско оборудване на стойност 1 000 евро и екскурзия за двама до Брюксел. Те получиха своите награди от **комисар Хан** на церемония по време на Open Days – Европейската седмица на регионите и градовете в Брюксел през октомври – и споделиха историите на своите победи.

EUROPE IN MY REGION PHOTO COMPETITION 2014

**DISCOVER OTHER
EU FUNDED PROJECTS
IN YOUR REGION**

ec.europa.eu/regional_policy

Bulgaria

Estonia

Bulgaria

Lithuania

Latvia

Portugal

Austria

Spain

Malta

Romania

Hungary

France

Hungary

Netherlands

Poland

Spain

Latvia

Estonia

Germany

France

Portugal

Croatia

France

Croatia

Belgium

Netherlands

Romania

United Kingdom

Italy

Latvia

Netherlands

Ireland

Spain

Italy

Latvia

Lithuania

Romania

United Kingdom

Italy

Latvia

Bulgaria

Slovenia

Portugal

Italy

France

Greece

Netherlands

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

Greece

Portugal

Italy

France

Greece

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Cyprus

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

Greece

Portugal

Italy

France

Spain

Malta

Portugal

Italy

France

Spain

► ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ

ЗАСИЛВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Въвеждането на новите регламенти относно политиката на сближаване за периода 2014–2020 г. постави в центъра на вниманието капацитета на държавите членки да се адаптират напълно към новите изисквания за използване на Европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове. Това оказва пряко влияние върху способността на държавите членки да изпълняват правилно своите инвестиционни програми и да постигнат възможно най-добри резултати. На този фон Европейската комисия предприе редица инициативи, за да помогне на държавите, членки на ЕС, да засилят административния си капацитет и да преодолеят пречките при изпълнението, когато това е необходимо.

Партньорското обучение е един от най-добрите начини да се развият необходимите умения и компетентност.

► ДАНУТА ЯБЛОНСКА

► ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЯ ОТНОСНО НОВИТЕ ПРАВИЛА ЗА ЕКСПЕРТИ НА ДЪРЖАВИТЕ, ЧЛЕНКИ НА ЕС

Като част от подготовката за новия програмен период и с цел да се окаже подкрепа на държавите, членки на ЕС, при тълкуването и прилагането на новите регулаторни изисквания Европейската комисия започна поредица от обучения за управляващите, сертифициращите и одитиращите органи, чиято работа е свързана с Европейските структурни фондове (т.е. Европейския фонд за регионално развитие – ЕФРР – и Европейския социален фонд – ЕСФ) и с Кохезионния фонд.

Основната тема на обучението са ключовите нови елементи в законодателната рамка на политиката на сближаване на ЕС за периода 2014–2020 г., като то е организирано в два модула: един, посветен на програмирането и изпълнението, и друг, който обхваща въпроси от сферата на финансовото управление и финансовия контрол. Авторите на обучението са наясно, че участниците вече са придобили голяма част от знанията. Затова програмата за обучение е разработена така, че да се насърчи обменът на опит между участниците, както и взаимодействието между участниците и длъжностните лица на Европейската комисия.

Обучението се провежда през цялата 2014 г. и в началото на 2015 г. и се очаква в него да вземат участие повече от 500 експерти от всички държави, членки на ЕС.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Всички учебни материали, включително презентации и подкасти, са достъпни на уебсайта на ГД „Регионална и урбанистична политика“:
http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/experts_training_en.cfm

► УСТАНОВЯВАНЕ НА КОНТАКТИ И ЗАИМСТВАНЕ ОТ ОПИТА НА КОЛЕГИТЕ

Директният контакт със служителите на Комисията е много ценен, тъй като ми позволява да се възползвам от опита на моите колеги в други държави.

► ГАБРИЕЛА ХИЛКОВИЦОВА

Получената обратна информация за обучението показва, че експертите на държавите членки са доволни от срещите с колеги от други държави. Възможността за осъществяване на лични контакти със служителите на Комисията също се оценява високо.

„В бъдеще, ако имам въпрос или проблем, мога да вдигна телефона и да се обадя на служителя в Брюксел за неофициален разговор. Това много ме улеснява“, казва г-н **Пьотър Волски** от канцеларията на маршала на Западнопоморското воеводство, Полша. „Благодарение на тези преки контакти знаем също какво точно се изисква. Когато се върна, ще предам наученото на моя екип.“

Г-жа Габриела Хилковицова от отдела по методика към правителството на Словакия също потвърждава стойността на обученията. „Въпреки че вече знаем много, в тези процеси има доста нюанси и тънкости, които трябва ясно да разбираме. Директният контакт със служителите на Комисията е много ценен, тъй като ми позволява да се възползвам от опита на моите колеги в други държави.“

► НОВА ПРОГРАМА ЗА ПАРТНЬОРСКИ ОБМЕН ЕКСПЕРТИ В ОБЛАСТТА НА РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА

Организираните обучения трябва да улеснят подготовката на органите за управление на ЕСИ фондовете за програмния период 2014–2020 г., но Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“ работи паралелно и по друга инициатива, насочена към създаването на схема за по-систематичен обмен на опит между държавите, членки на ЕС.

Около 24 000 служители от целия ЕС са ангажирани в прилагането на Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд (КФ). Като цяло тези хора притежават богати знания и безценно ноу-хау, които може и трябва да бъдат обменени, за да се подобри още повече управлението на инвестиционните програми. Скорошно проучване, изготвено по искане на ГД „Регионална и урбанистична политика“, потвърди, че съществува голяма необходимост от инструмент за партньорски обмен между органите за управление на ЕФРР и КФ.

Реагиране на нуждите от изграждане на капацитет на държавите членки

Всичко започна с анализ на потребностите ⁽¹⁾. В началото на 2014 г. се проведе проучване и поредица от задълбочени анкети, в които държавите, членки на ЕС, бяха запитани какви са техните нужди от изграждане на капацитет във връзка с управлението на Европейските структурни фондове и Кохезионния фонд. Резултатите от този анализ на нуждите бяха категорични. Приблизително половината от анкетираните потвърдиха необходимостта от по-нататъшно засилване на капацитета, като почти всички анкетираните (90%) смятат, че нов инструмент на равнище на ЕС за улесняване на партньорския обмен ще бъде ценно допълнение към съществуващите мерки за изграждане на капацитет (напр. обучения и консултации). Освен това проучването разкри, че някои видове институции – а именно регионалните или секторните управляващи органи, както и междинните органи – проявяват специален интерес към обмяната на опит, тъй като имат по-ограничен достъп до професионални мрежи в сравнение с одитиращите или координиращите органи.

(1) Пълният текст на доклада е публикуван онлайн:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cees_en.pdf

Друг интересен момент, констатиран в резултат на анализа, е, че институциите във всички държави членки виждат себе си както като лица, които могат да се възползват от обмена на експертни знания, така и като страни, които могат да допринесат с такива знания.

REGIO PEER2PEER – пилотна схема за обмен

Отчитайки резултатите от анализа на нуждите, Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“ ще стартира пилотна схема „REGIO PEER2PEER“, която ще финансира до 100 обмена между служители от публичния сектор, управляващи ЕФРР и КФ, в държавите, членки на ЕС.

Схемата ще финансира обмен от по-краткосрочен характер, насочен към трансфер на практически опит и добри практики по конкретни въпроси. Обменът може да е под

формата на учебни посещения, командироване на експерти или семинари. Стремежът е да бъде създадена схема, която предлага съвременна помощ и спестява на участниците бюрократичните и логистичните затруднения. В новия инструмент за партньорски обмен ще бъдат заложени и мерки за осигуряване на качеството и оценка. Той ще използва инфраструктурата и ще доразвие опита на утвърдения инструмент TAIEХ (Техническа помощ и обмен на информация). Всички държави членки ще имат право да кандидатстват. Всяка институция, изпълняваща функции по управление и контрол във връзка с ЕФРР или КФ, може да подаде искане.

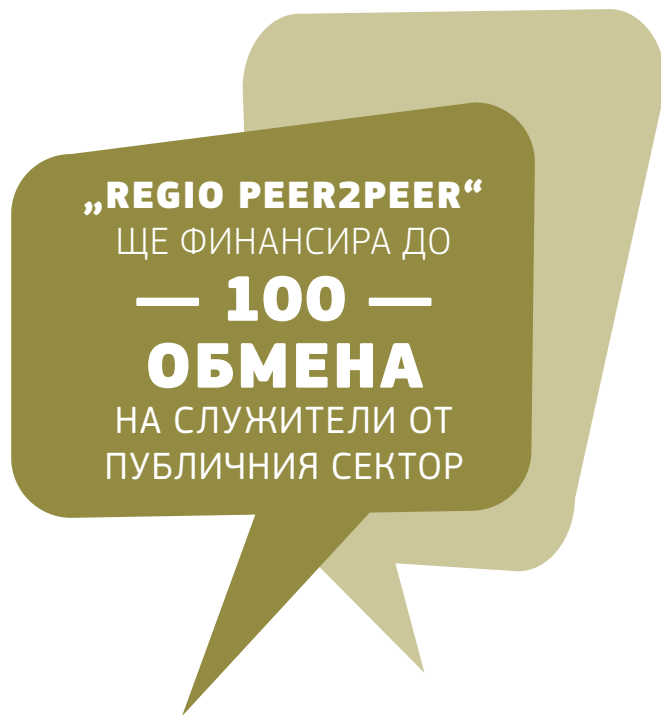
Пилотната схема за партньорски обмен ще бъде открита през 2015 г. и ще се изпълнява в продължение на две години. В края на пилотната фаза резултатите от инициативата ще бъдат внимателно оценени, за да се определи бъдещето на инструмента.

▷ OPEN DAYS 2014 – ФОКУС ВЪРХУ ПАРТНЬОРСКОТО ОБУЧЕНИЕ

Партньорският обмен като инструмент за подпомагане на административния капацитет в контекста на политиката на сближаване беше сред дискутираните теми на един от работните семинари от Open Days 2014. По време на семинара представители на органите на държавите, членки на ЕС, споделиха своя опит и извлечените поуки от участието в схеми за партньорска помощ, а Комисията представи новата пилотна схема, която в момента се разработва.

Лекторите и представители от аудиторията бяха единодушни по отношение на ползите от партньорския обмен за трансфера на практически знания и изграждането на стабилни взаимоотношения. Например **г-жа Данута Яблонска**, експерт от полската администрация, която оказва помощ на хърватските органи, подчерта значението на „човешкия фактор“ в управлението на Европейските структурни и инвестиционни фондове и изрази становище, че „Партньорското обучение е един от най-добрите начини да се развият необходимите умения и компетентност“.

Г-жа Добринка Михайлова, ръководител на българския одитиращ орган, сподели успешния опит на нейната организация в работата с колеги от други държави членки за укрепване на техния административен капацитет в областта на одита, например чрез възможността за участие в съвместни одити, в които те могат да се учат

от колеги и да обсъждат работните процедури. Тя подчерта, че „...новите приятелства и споделените преживявания оставиха отпечатък върху всички нас. В нашата ежедневна работа се сблъскваме с предизвикателства и силно искаме някой да ни даде практично решение. Виждам много възможности, които новият инструмент за партньорски обмен предлага на всички нас“.

Презентациите и дебатите по време на работния семинар очертаха редица предварителни условия, които трябва да бъдат изпълнени, за да се осъществи успешен обмен на опит и да се постигне трайно въздействие. Ключът към успеха се крие във взаимния интерес към инициативата, извършената при планиране на посещенията задълбочена подготвителна работа, както и добре определените нужди и очаквани резултати. Важно е също да се осигурят достатъчно възможности за гъвкавост при изпълнението на обмена и да се участва активно в процеса на заимстване на опит.

► МНОГОСТЕПЕННО УПРАВЛЕНИЕ

КАК ДА СЕ ЗАСИЛИ РОЛЯТА НА РЕГИОНИТЕ И ГРАДОВЕТЕ В ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

Специален доклад, изготвен по искане на досегашния комисар по регионалната политика Йоханес Хан, очертава пътя напред към укрепване на политиката на сближаване чрез подобряване на многостепенното управление и партньорството.

В своя доклад „Многостепенно управление и партньорство: доклад „Ван ден Бранде“, публикуван през октомври 2014 г., Люк Ван ден Бранде, специален съветник на комисар Йоханес Хан, изтъква редица начини, чрез които може да се постигне по-голяма съгласуваност на стратегията „Европа 2020“, за да се гарантира подобратата съгласуваност между стратегията и новите споразумения за партньорство. Той предлага и редица насоки за допълнително засилване на културата на многостепенно управление и партньорство в други политики на ЕС с териториално измерение.

Както посочва г-н Ван ден Бранде: „Искрено съм убеден, че важните структурни реформи могат да бъдат успешно изпълнени само чрез добре насочени, съгласувани и координирани действия на публичните и частните участници на всички нива. Модеризираната политика на сближаване за периода 2014–2020 г. несъмнено е пример в това отношение.“

Бяла книга

Докладът се основава на поредица от инициативи, които имат за цел да заздравят принципите на управление и партньорство.

През 2009 г. Комитетът на регионите (КР) прие Бяла книга за многостепенното управление, в която то беше определено като: „координирани действия на Съюза, на държавите членки и на регионалните и местните власти, основаващи се на партньорство и имащи за цел разработване и прилагане на политиките на Европейския съюз.“

ЛЮК ВАН
ДЕН БРАНДЕ

СПЕЦИАЛЕН
СЪВЕТНИК
НА КОМИСАР
ЙОХАНЕС ХАН

Ван ден Бранде е министър-председател на Фландрия от януари 1992 до юли 1999 г. Член на Комитета на регионите от 1994 г., той е председател на Комитета на регионите през периода 2008–2010 г. Ван ден Бранде поема инициативата за създаването на Фландърския институт по биотехнологии (VIB) и заема постове председател на Агенцията за връзки между Фландрия и Европа, председател на Flanders Technology International/Technopolis и председател на съвета на VRT (държавната компания за радио- и телевизионно излъчване на Фландрия).

Наскоро Комитетът на регионите прие Харта за многостепенно управление в Европа. Тя има за цел да насърчи спазването на този принцип през всички етапи на изготвянето на политики на равнище ЕС и на равнище държави членки. Повече от 150 регионални и местни органи вече са подписали Хартата и все по-голям брой високопоставени длъжностни лица изразяват подкрепата си.

Задължителен принцип

Съдържащите се в Хартата принципи все още не са задължителни. Те може да станат такива само посредством законодателството на ЕС. Основният принцип обаче е въведен в Регламента относно общоприложимите разпоредби, който сега стои в основата на дейността по европейските структурни и инвестиционни фондове. Държавите членки вече са длъжни да организират партньорства на всички етапи от програмирането и на всички равнища.

МНОГОСТЕПЕННОТО УПРАВЛЕНИЕ ИЗГРАЖДАНЕ НА ЕВРОПА В ПАРТНЬОРСТВО

„Ние призоваваме за нова спогодба между европейските институции и социално-икономическите участници, а също така и между различните нива на власт – национална, регионална и местна. Преди всичко призоваваме за силно лидерство – лидерство, което се отличава със способността си да води честен и плодотворен диалог с гражданите и да управлява в партньорство“.

Ван ден Бранде припомня, че по отношение на управлението Европейският съюз постепенно е еволюирал от модел „от горе надолу“ към по-приобщаващ модел, включващ в по-голяма степен социално-икономическите партньори. С течение на времето на регионалните и местните органи също са предоставени повече възможности да допринасят „от долу нагоре“ към процеса на интеграция в ЕС. В много държави членки те изпълняват важна роля в съвместното управление на ЕСИ фондовете и в разработването и изпълнението на оперативните програми.

През 2000 г. Европейската комисия прие Бяла книга за европейското управление, в която се открояват пет принципа на добро управление при изготвянето на европейските политики, а именно откритост, участие, отговорност, ефикасност и съгласуваност. Спазването на всички тези принципи в целия цикъл на политиката на ЕС е важна допълнителна стъпка в интегрирането на целите на ЕС и засилването на ангажираността на обществените партньори.

Според Ван ден Бранде новата политика на сближаване, основана на принципите на многостепенното управление, трябва да послужи като източник на вдъхновение при преразглеждането на „Европа 2020“ през следващата година. Прегледът е „отличен повод за засилване на ангажираността към стратегията и осигуряване на по-добро изпълнение по места“.

Европейски кодекс на поведение

Европейският кодекс за поведение за партньорство е още една важна стъпка напред в усилията за подобряване на колективната ангажираност и активното участие в политиката на сближаване.

Кодексът определя целите и критериите, които позволяват на държавите членки да прилагат принципите на многостепенното управление и партньорство, но оставя на съответните държави членки необходимата гъвкавост да определят практическите мерки за прилагане.

Въздействие върху споразуменията за партньорство

Философията на многостепенното управление и засиленото партньорство вече оказва въздействие не само върху оперативните програми (ОП), но също така и върху новите споразумения за партньорство (СП).

В доклада се посочва, че първата оценка на споразуменията за партньорство за периода 2014–2020 г. по отношение на многостепенното управление и принципите на партньорство като цяло е показала, че не са налице съществени проблеми. Държавите членки обаче прилагат по различен начин многостепенното управление и принципите на партньорство в зависимост от съответните институционални условия, административен капацитет, ноу-хау и т.н. Независимо за коя държава става въпрос, съществува достатъчна гъвкавост за адаптиране на системите на политиката на сближаване към националните институционални условия.

Десет държави членки са консолидирали допълнително вече съществуващата култура на многостепенно управление и партньорство; още десет са направили значителни подобрения. В осем други държави членки все още съществуват ясни възможности за подобряване на културата на многостепенно управление и партньорство в бъдеще.

План от 7 точки

Ван ден Бранде подкрепя плана, представен от Комитета на регионите в неговата Декларация от Атина⁽¹⁾.

- ▶ 1. Въвеждане на териториално измерение в стратегията.
- ▶ 2. Национални програми за реформи в партньорство.
- ▶ 3. Превръщане на многостепенното управление в стандартен подход.
- ▶ 4. Привеждане на европейския семестър в съответствие с истинска дългосрочна инвестиционна насоченост.
- ▶ 5. По-ефективно използване на водещите инициативи на „Европа 2020“ за постигане на засилена координация на политиките.
- ▶ 6. Мобилизиране на средства за дългосрочни инвестиции и гарантиране на по-доброто им разходване.
- ▶ 7. Засилване на административния капацитет за по-ефективно прилагане.

Насоки за бъдещето

В началото на новия законодателен мандат ЕС има реалните шансове да обоснове концепцията за силен

(1) Декларация от Атина относно средносрочния преглед на „Европа 2020“, направена от КР на 6-ата среща на високо равнище на регионите и градовете през март 2014 г.: <http://cor.europa.eu/en/events/summits/Pages/athens-2014-material.aspx>

► Люк Ван ден Бранде представя доклада си за многостепенно управление и партньорство пред комисар Йоханес Хан.

„Според мен с определянето на многостепенното управление и партньорството като водещи принципи политиката на сближаване ще проправи път на други политики/стратегии на ЕС (със силно териториално измерение), като например (наследникът на) стратегията „Европа 2020“, политиката на ЕС относно климата и енергията, сътрудничеството за развитие, политиката на съседство, изпълнението на програмата от Стокхолм, консолидирането на основните права, задълбочаването на Акта за единния пазар..., като ще се превърне в стратегия, която наистина обхваща целия ЕС и ангажира участници на всички нива.“

► ЛЮК ВАН ДЕН БРАНДЕ – СПЕЦИАЛЕН СЪВЕТНИК НА КОМИСАР ЙОХАНЕС ХАН

Европейски съюз, основан на интелигентна система на многостепенно управление и култура на споделено партньорство, казва Люк Ван ден Бранде. Той очертава поредица от мерки, които да способстват за реализирането на напредък в този процес:

- **ОСНОВАНО НА ДОКАЗАТЕЛСТВА МНОГОСТЕПЕННО УПРАВЛЕНИЕ:** предвид различните институционални и конституционни условия във всяка държава членка, не съществува уникална схема за многостепенно управление за ЕС. Системата за оценка трябва да се основава на резултатите. КР изготвя таблици с ключови показатели в областта на многостепенното управление за измерване на развитието на многостепенното управление в конкретни политики на ЕС.
- **ЛОКАЛНО ОРИЕНТИРАНО МНОГОСТЕПЕННО УПРАВЛЕНИЕ:** за да се създадат възможности за по-всеобхватен процес, не трябва да се правят различия между конституционни региони, региони със законодателни правомощия или други региони. Според Ван ден Бранде партниращите си региони от ЕС могат да бъдат най-широко идентифицирани според конституционната система на всяка държава членка.
- **КЪМ СЪЮЗ, ОСНОВАН НА ПРИНЦИПИТЕ НА МНОГОСТЕПЕННО УПРАВЛЕНИЕ И ПАРТНЬОРСТВО:** прилагане на Хартата за многостепенно управление в Европа на всички нива на управление.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Многостепенно управление и партньорство:
ДОКЛАДЪТ „ВАН ДЕН БРАНДЕ“
http://ec.europa.eu/regional_policy/upload/documents/Commissioner/VandenBrandereport_08102014.pdf

▶ ИКОНОМИКА НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ И УСТОЙЧИВА ОКОЛНА СРЕДА В ЕВРОПА

ПОДКРЕПА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014–2020 Г.

▶ Развитие на селските райони: пример за това, което може да бъде постигнато. ПРИОРИТЕТ 4 засяга възстановяването, опазването и укрепването на екосистемите, свързани със земеделието и горското стопанство.

Продължавайки поредицата от статии, посветени на Европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове, в това издание „Панорама“ насочва вниманието си към Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове – а именно Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР), Кохезионният фонд (КФ), Европейският фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) и Европейският социален фонд (ЕСФ), както и ЕЗФРСР – са основните фондове на ЕС за периода 2014–2020 г., които подкрепят заетостта и растежа в целия ЕС. Те имат важен принос за стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони финансира приноса на ЕС за развитие на селските райони в целия Европейски съюз. Той е един от двата стълба на Общата селскостопанска политика, която финансира и директните плащания за земеделските производители, както и подкрепата за селскостопанските пазари.

Обща информация

Селските райони съставляват около 80% от територията на ЕС и по-голямата част от тези земи се използват за селскостопанска дейност или са покрити с гори. Половината от населението на ЕС живее в селски райони. Извънградските райони освен това са място за отдих, спокойствие и наслада за много хора, които живеят в градовете. Точно както и в миналото, човешките дейности оформят пейзажа и този процес продължава и днес.

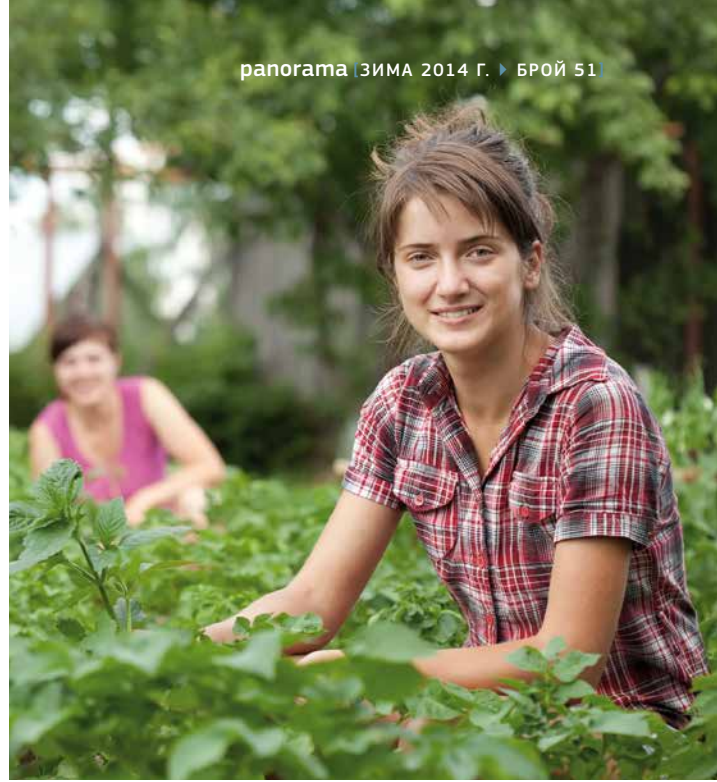
Развитието на селските райони е важен елемент от Общата селскостопанска политика и това стана факт през последните десетилетия вследствие на необходимостта подкрепата за селскостопанските производители да бъде

СЪЗДАВАНЕ НА МРЕЖИ

Създадени през 2008 г., Европейската мрежа за развитие на селските райони (ЕМРСР) и националните мрежи за развитие на селските райони на държавите членки (НМРСР) имат – и ще продължат да имат – важен принос за изпълнението на политиката за развитие на селските райони. Работейки съвместно, те показваха своя потенциал да изпълняват редица полезни роли, добавяйки стойност и обогатявайки качеството и изпълнението на плановете за развитие на селските райони. Те помогнаха да се подобри съгласуваността на планирането и допринесоха за осъществяването на редовен обмен на информация и практики между заинтересованите страни в областта на развитието на селските райони. Те участваха и в работата по изграждане на основен капацитет, като подкрепиха подходите LEADER, а съществуването им помогна да бъдат изготвени съвместни анализи, които разкриха благоприятни перспективи на равнище ЕС и на национално равнище. Мрежата ще продължи да допринася и за извършването на още подобрения през новия програмен период.

насочена към постигането на конкурентоспособност, диверсификация на икономическите възможности и осигуряване на екологични обществени блага в съчетание с признанието, че селското стопанство не може да бъде разглеждано като изолиран сектор от по-широката икономика на селските райони. Една от особеностите на политиката за развитие на селските райони е, че тя е предназначена да отговаря на нуждите на своите бенефициенти. Проектите обикновено са малки и разпръснати из селските райони.

Подкрепа за нуждите на селските райони

Опитът показва, че без специална подкрепа нуждите на селските райони може да изгубят в конкуренцията за финансиране с градските центрове. От жизнено важно значение обаче е селските райони да получават достатъчно внимание. Някои от тях са изправени пред особени предизвикателства, включително намаляване на населението, по-ниски нива на образование и доходи и незадоволителна инфраструктура и услуги. Интервенциите по ЕЗФРСР помагат за преодоляването на тези различия между градските и селските райони. Селските райони обаче имат и голям потенциал, тъй като осигуряват редица жизнено важни частни и обществени блага, като храна и други суровини, природа, чист въздух и вода, както и приятни места за живеене и работа.

ЕЗФРСР играе основна роля за подпомагане на икономическите, екологичните и социалните дейности в селските райони. Фондът укрепва икономиките на селските райони, като стимулира растежа, диверсифицира икономическите дейности и създава работни места. Финансират се много инициативи и проекти в селски общини, за да се повиши качеството на живот и да се подобри и запази селската среда. Същевременно се засилва устойчивостта и опазването на природните ресурси, като например почвите, водите и биоразнообразието, и се подпомага предоставянето на обществени блага.

Шест приоритета

Отчитайки настоящите и бъдещите предизвикателства пред селските райони на ЕС, за ЕЗФРСР са определени шест приоритета. Това ще гарантира, че фондовете се изразходват там, където са най-необходими, като постиженията и ефективността на политиката се оценяват по отношение на тях. Шестте приоритета са следните:

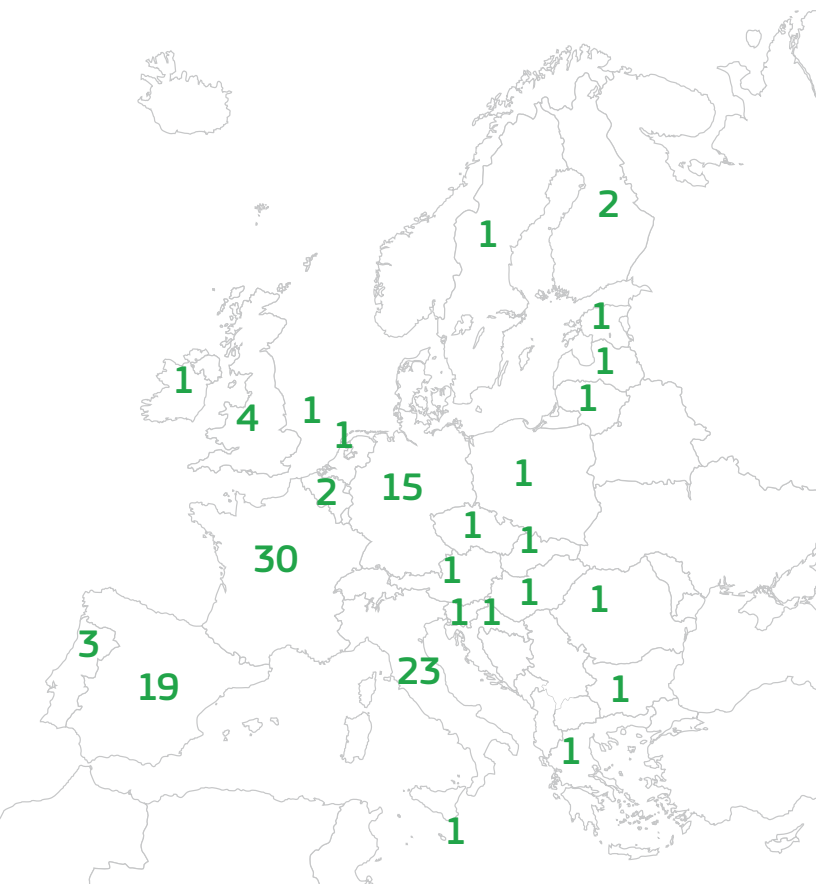
- 1. Насърчаване на трансфера на знания и иновации в земеделието, горското стопанство и селските райони.
- 2. Подпомагане на жизнеспособността на земеделските стопанства от всички видове (в низини, хълмисти местности, планински, малки и големи) и във всички региони, както и на устойчивото управление на горите.
- 3. Подобряване на организацията на хранителната верига, включително преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти, насърчаване на хуманното отношение към животните и използването на инструменти за управление на риска от земеделските производители.
- 4. Възстановяване, запазване и подобряване на екосистемите, свързани със земеделието и горското стопанство.
- 5. Насърчаване на ефективното използване на ресурсите и прехода към нисковъглеродна и устойчива на климата икономика в секторите на селското стопанство, храните и горите.
- 6. Насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони.

Как работи на практика ЕЗФРСР?

В началото на програмния период 2014–2020 г. всяка държава членка съставя национална програма за развитие на селските райони (ПРСР) или пакет от регионални ПРСР, обхващащи цялата ѝ територия. През новия програмен период ще има общо 118 ПРСР.

ПРСР се разработват след анализ на територията и идентифициране на нуждите на селския район по отношение на шестте приоритета за развитие на селските райони, които са допълнително разделени на 18 приоритетни области. На тази основа се изготвя стратегия, като се избират тези приоритетни области, които са подходящи за предприеманите мерки в конкретния национален или регионален контекст.

БРОЙ ПРОГРАМИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ДЪРЖАВА ОБЩО 118

Източник: Европейска комисия

Приоритетните области са основните структурни елементи на всяка ПРСР и за всяка от тях се определя най-малко една количествена цел, която трябва да бъде постигната чрез изпълнението на програмата. След това се предлага комплекс от мерки и дейности, които като цяло следва да доведат до изпълнението на целта. Например, за да се подобри качеството на водите, може да се изисква пакет от дейности, обхващащи практики за управление на земите, консултантска помощ и инвестиции, като всички те следва да са насочени към намаляване на излужването и оттичането.

Какъв е размерът на наличните финансови ресурси?

В рамките на бюджета на ЕС за седемгодишния период 2014–2020 г. за ЕЗФРСР са предвидени около 95 млрд. EUR. На практика това са само част от средствата, които ще бъдат налични, тъй като правителството на държавата членка и/или бенефициентът са длъжни да осигурят финансово участие за всяко евро, предоставено от ЕС, като размерът варира в зависимост от степента на икономическо развитие на съответната държава членка,

ПОДХОДЪТ LEADER

LEADER е подход „от долу нагоре“ към развитието на селските райони, който е инициран от „местни групи за действие“ (МГД). С течение на годините този подход се доказва като ефективен инструмент за предоставяне на правомощия на „хората на местно ниво“, който позволява да бъдат разгледани предизвикателствата и възможностите пред тях, да бъдат предложени идеите им как да се реагира на тези предизвикателства и те да се превърнат в реалност. Приложени са ценните уроци, научени през предходния период 2007–2013 г., за да може през новия период 2014–2020 г. качествата на LEADER да се използват още по-пълноценно, като същевременно допълнително се засили участието.

Седем принципи обуславят подхода LEADER:

- 1. ОСНОВАН НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА РАЙОНА:** прилага се по отношение на малка, хомогенна социално свързана територия.
- 2. ОТ ДОЛУ НАГОРЕ:** местните участници планират стратегията и избират действията.
- 3. ПУБЛИЧНО-ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО:** МГД представляват балансирани групи с участието на представители на публичния и частния сектор, които могат да мобилизират всички налични умения и ресурси.
- 4. ИНОВАЦИИ:** на МГД се предоставя гъвкавост, за да въведат нови идеи и методи.
- 5. ИНТЕГРАЦИЯ:** между икономическите, социалните, културните и екологичните действия, за разлика от секторния подход.
- 6. СЪЗДАВАНЕ НА МРЕЖИ:** позволява заимстването на опит от хора, организации и институции на местно, регионално, национално и европейско равнище.
- 7. СЪТРУДНИЧЕСТВО:** между групите LEADER, например за споделяне на опит, създаване на възможности за допълване или за постигане на критична маса.

както и от вида на финансираната дейност. По този начин отговорността за осигуряване на необходимото финансиране за проекти се споделя между ЕС и националните и местните участници. Освен това някои държави членки прехвърлят част от предвидените за тях директни плащания, за да увеличат финансирането за своите ПРСР.

Какви видове дейности могат да бъдат финансирани?

По ПРСР могат да бъдат подкрепени много различни мерки и дейности, като по-долу са изброени само някои от тях:

- 1.** Принос към разходите за инвестиции, насочени към подобряване на общите резултати и устойчивостта на земеделските стопанства, продажбите и преработката на селскостопанска продукция и инвестиции в създаването и развитието на неземеделски дейности.
- 2.** Консултантски услуги, предназначени да помогнат на фермерите, горските стопани и малките и средните предприятия (МСП) в селските райони да подобрят своите резултати с оглед на икономическите и екологичните критерии и тяхната климатична устойчивост.

ИНОВАЦИИ

РАЗЛИЧНИТЕ ИНОВАЦИИ МОГАТ
ДА БЪДЕ ДВИГАТЕЛ НА ПРОГРЕСА.

Целите, залегнали в стратегията на ЕС за растеж „Европа 2020“, подчертават необходимостта всички части на Европа (селски и градски райони) да се възползват еднакво от този двигател за иновации. Новите продукти, услуги, технологии, процеси и форми на организация (наред с други фактори) могат да повишат печалбите на едно земеделско стопанство или друго предприятие в селски район, да осигурят по-добри грижи за околната среда и да заздравят социалната структура на селските райони.

През периода 2010–2014 г. в името на иновациите бяха изпълнени различни мерки за развитие на селските райони. Особено важни са инициативите, свързани с трансфера на знания, предоставянето на консултантски услуги, инвестициите в материални активи или сътрудничество. Те ще бъдат допълнително засилени в рамките на новите програми.

- ▶ 3. Капиталови субсидии в размер до 70 000 EUR, предоставяни като помощ за новосъздадени предприятия на млади хора, започващи дейност като селскостопански производители, както и за създаване на неземеделски дейности в селски райони.
- ▶ 4. Професионално обучение, което може да бъде под формата на семинари, обучения, коучинг, посещения и обмен между земеделски/горски стопанства.
- ▶ 5. Подкрепа за основни услуги в селата и обновяване на всички видове инфраструктура от малък мащаб, включително инвестиции във възобновяема енергия, икономии на енергия и инфраструктура за широколентов интернет.
- ▶ 6. Създаване на групи от производители и организации за цели като адаптиране на производството и продукцията на производители към изискванията на пазара и съвместно организиране на тяхната подготовка и продажба.
- ▶ 7. Подкрепа за земеползвателите, които се ангажират да прилагат земеделски практики с положителен принос по отношение на околната среда и намаляването на изменението на климата.
- ▶ 8. Насърчаване на прехода от конвенционално към биологично земеделие.
- ▶ 9. Подкрепа за земеползвателите, която да ги компенсира за допълнителните разходи и пропуснатите доходи вследствие на „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите.
- ▶ 10. Плащания към земеделски стопани в планински и други райони, които са засегнати от природни и други специфични ограничения, с цел те да бъдат компенсирани за допълнителните разходи и пропуснатите доходи вследствие на ограниченията за производство на селскостопанска продукция в съответния район.
- ▶ 11. Компенсиране на земеделски стопани, които доброволно се задължават да прилагат практики на хуманно отношение към животните, които надхвърлят задължителните съгласно съществуващите правила.

Постижения и наследство

ЕЗФРСР предоставя финансова подкрепа на земеползвателите, която да им позволи да управляват своите земи по начин, който не уврежда околната среда, като същевременно произвеждат храна за нашите граждани и създават работни места в сектора на селското стопанство и храните. Тези плащания гарантират, че земята продължава да се използва добре и устойчиво, за да се осигурят многото публични блага, които обществото очаква – като почивка, любуване на природните красоти, бази за отдых, опазване на ценни природни ресурси (почви, води и биоразнообразие) и действия за борба с изменението на климата. Всичко това помага да се гарантира, че ще предадем здрава планета на бъдещите поколения.

Постиженията на ЕС в областта на развитието на селските райони се виждат най-добре при посещение в селските райони. Земеделските стопанства стават все по-конкурентни, създават се нови предприятия в селските райони и нашата природа, дивият свят и природните ресурси са защитени. Помощта за развитие на селските райони помага да се подобри свързаността на селските райони чрез местни пътища и да се осигурят услуги като водоснабдяване, канализация и социални обекти. Селските общности развиват по-силно управление и качеството на живота на жителите на селските райони се подобрява.

През периода 2014–2020 г. фондовете за развитие на селските райони трябва да гарантират постигането на резултати по по-ефективен начин и да осигурят още по-висока стойност за финансовите средства на ЕС.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_bg.htm

▶ПРОГРАМА НА ЕС ЗА ГРАДОВЕТЕ

СЛЕДВАЩИ СЪПКИ

Над 360 милиона души живеят в европейските градове. Те съставляват повече от две трети от населението на ЕС. Тези градски райони са изправени пред огромни предизвикателства, само някои от които са транспортът и мобилността, заетостта и бизнесът, икономиката и околната среда, жилищните и социалните въпроси. С програмата за градовете ЕС предприема мерки за по-доброто интегриране на проблемите, които засягат градовете, в процеса на формиране на политиката на ЕС.

Какво представлява програмата за градовете?

Програмата на ЕС за градовете се дискутира от известно време. Още в своето съобщение от 1997 г. „Към градска програма в Европейския съюз“⁽¹⁾ Европейската комисия посочва, че са необходими нови усилия, за да се засили или да се възстанови ролята на европейските градове като места за социална и културна интеграция, като източници на икономически просперитет и устойчиво развитие и като основи на демокрацията. Оттогава градското развитие се превърна във важна част от политиката на ЕС и това проличава особено добре в новата политика на сближаване.

С нарастване на сложността на предизвикателствата пред градовете обаче все по-често се изразява мнението, че градовете трябва да участват по-активно в разработването и прилагането на политиките на ЕС, както и че политиките на ЕС трябва да бъдат по-добре адаптирани към градските реалности, където те ще се изпълняват. Това намира отражение в подновените призови за програма на ЕС за градовете. В отговор на тези призови Европейската комисия организира форума CITIES⁽²⁾, за да иницира дебат за необходимостта от програма на ЕС за градовете. След ясно поставените по време на форума искания за програма Комисията прие съобщение⁽³⁾, с което откри обществено обсъждане по въпроса какви трябва да бъдат ключовите характеристики на една програма на ЕС за градовете.

(1) „Towards an urban agenda in the European Union“, COM(97) 197 окончателен.
 (2) http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/urban2014/index_en.cfm
 (3) „Градското измерение на политиките на ЕС – ключови характеристики на една програма на ЕС за градовете“, COM(2014) 490 окончателен.

▶СЛОВЕНИЯ

Съвременна екологична жилищна архитектура в Любляна.

▶ИСПАНИЯ
Трамвай от трамвайната мрежа Trambaix в Барселона, преминаващ край кулата „Агбар“.

Обществено обсъждане на ключовите характеристики на програмата на ЕС за градовете

Общественото обсъждане относно програмата за градовете беше открито на 18 юли 2014 г. и приключи на 26 септември. Обсъждането се радваше на значителен интерес и Комисията получи общо над 220 отговора. Становища предоставиха частни лица, държавни органи, частни предприятия, международни организации, организации на гражданското общество, както и други видове организации.

Постъпиха отговори от петнадесет държави членки и въпреки че обсъждането официално е закрито, все още пристигат отговори от държави членки поради сроковете, които изисква процесът на взимане на решения.

► ГЕРМАНИЯ
Градско градинарство на мястото на вече затвореното летище „Темпелхоф“, Берлин, което е в процес на преобразуване в градски парк.

Поставени бяха шест основни въпроса:

- 1. Кои са основните аргументи, които обосновават Програмата на ЕС за градовете?
- 2. Трябва ли програмата на ЕС за градовете да се концентрира върху ограничен брой градски предизвикателства, или да предостави обща рамка?
- 3. Може ли европейският модел за градско развитие, формулиран в „Градовете на бъдещето“, да послужи като достатъчна основа за започване на работа?
- 4. Как заинтересованите страни от градовете могат да допринесат за развитието на политиката и процесите на прилагане на равнище ЕС?
- 5. Какви са най-добрите начини да се подкрепи изграждането на по-стабилна база от знания за градовете и териториите и обмяната на опит?
- 6. Каква трябва да бъде ролята на местните, регионалните, националните и европейските нива?

Въпросите бяха формулирани по-общо, за да могат новоприсъединилите се към дебата да изразят своето мнение, не на последно място относно необходимостта от програма за градовете. Отговорите в момента се анализират и ще бъдат представени в обобщен доклад в края на 2014 г.

Първи резултати от обсъждането

Първият анализ показва много ясно широко съгласие относно необходимостта от програма на ЕС за градовете.

Обсъждането показва, че се поставя ясно искане за европейски подход към градското развитие в редица области, например:

- за подобряване на координацията на политиките;
- за установяване на по-силни връзки с гражданите и подобряване на техния живот;
- за подобряване на изпълнението на договорените стратегии;
- за решаване на наболели обществени проблеми, например изграждането на въглеродно неутрална икономика.

Ясно се посочва също какво е необходимо и какво не е. Голяма част от изпратилите становища настояват, че субсидиарността следва да се зачита и трябва да се избегне приемането на ново законодателство. Програмата на ЕС за градовете трябва да даде възможност на градовете да имат пълноценен принос към изпълнението на стратегията „Европа 2020“, но не трябва да налага строга рамка, която да ги ограничава.

Забелязва се ясна подкрепа за нов метод на работа, който да гарантира по-доброто участие на градовете в процеса на създаване на политиката на ЕС. Освен това според мнозина това трябва да се съчетае с акцент върху приоритетите, които са от специално значение за ЕС и неговите градове, особено свързаните с „Европа 2020“ приоритети.

Следващи стъпки

След форума CITIES и общественото обсъждане е налице ясно изразено желание за съставянето на програма за градовете, както и действителни очаквания Комисията да представи своята идея как да изглежда програма на ЕС за градовете и как по-конкретно да функционира.

Обсъждането доведе до решителен напредък в дебата за програмата на ЕС за градовете, но не и до закриване на дискусиата. Сега Комисията ще продължи диалога с ключовите заинтересовани страни по по-конкретни въпроси въз основа на констатациите от обсъждането, преди да внесе предложение за действие през 2015 г.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/consultation/urb_agenda/index_en.cfm

▶ ОЦЕНЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

КОМИСИЯТА ОБЯВЯВА КОНКУРС ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЙ-ДОБРИ ОЦЕНКИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ОЦЕНКА

Оценките могат да послужат за две цели – да се оцени ефективността и въздействието на инвестициите на ЕС и да се направят констатации, които биха могли да повлияят на бъдещата политика на сближаване. Новите Европейски структурни и инвестиционни фондове поставят по-голям акцент върху ориентираността на оперативните програми към резултати и затова Комисията концентрира усилията си върху идентифицирането на добри примери за практики и методологии за оценка.

Въпреки умерено позитивните очаквания за развитието на европейските икономики през следващата година финансовата криза все още не е приключила и са налице все по-належащи нужди от нови източници на финансиране. Общият бюджет на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за периода 2014–2020 г. (който обхваща пет фонда – Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело рибарство) ще възлиза на 376 млрд. EUR. Както припомни комисарят по регионалната политика **г-жа Корина Крецу**, „нашите фондове са единственият свеж източник на нови финансови средства, който е на разположение за така необходимите инвестиции в реалната икономика“, и това е една от причините за нарастващото медийно внимание към изразходването на Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Резултати и ефикасност

Все по-често във фокуса на медийното внимание попадат резултатите от политиката на сближаване и се поставят много въпроси: Какво е постигнато в резултат на вложените средства? Какво дава резултат? Какво не и защо? Каква е била относителната ефективност на различните интервенции? Какво дава резултат в различните условия?

ОЦЕНКИ ЗА ПЕРИОДА 2007–2013 Г.

До 2013 г. са изготвени най-малко 830 оценки за програмния период 2007–2013 г. за операции по ЕФРР и Кохезионния фонд.

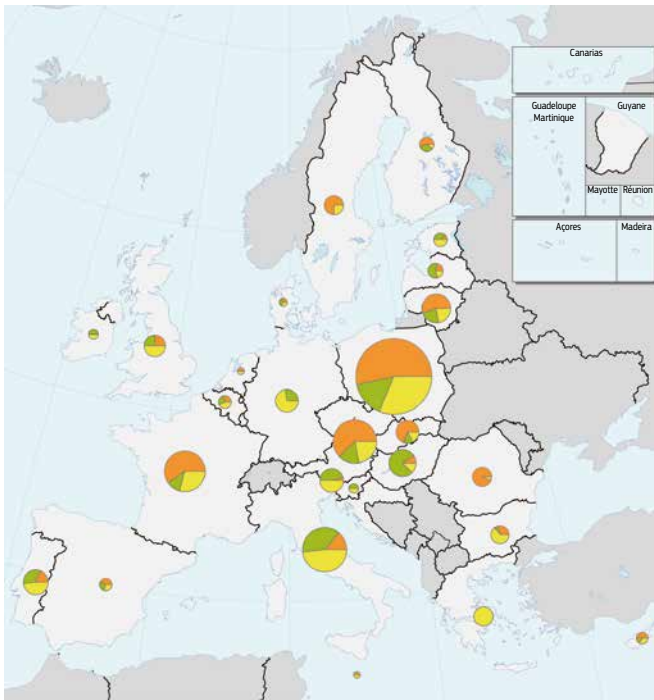
42% от оценките се фокусират върху процеси и процедури, 36% върху напредъка в изпълнението и само 22% върху резултатите, въпреки че през 2013 г. фокусът на докладите се измества върху резултатите.

В течение на времето се наблюдава промяна и в използваните методи. Във все повече оценки се използват съпоставителни методи за оценка на въздействието на политиката на сближаване върху резултатите (6% през 2013 г., в сравнение с 3% през периода 2011–2012 г.)

Въпреки че това не беше задължително за програмния период 2007–2013 г., държавите членки и регионите бяха насърчавани при необходимост сами да планират и извършват оценки; този подход като цяло беше приет положително от държавите членки и в различните страни бяха разработени разнообразни планове за оценка (вж. карето).

Поставяйки фокуса върху резултатите, Регламентът относно Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014–2020 г.⁽¹⁾ въвежда радикална промяна. Регламентът относно общоприложимите разпоредби акцентира върху програмните цели, логиката на интервенция за постигане на очакваните резултати

(1) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за ЕСИ фондове, известен като Регламент относно общоприложимите разпоредби.

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

► ФОКУС ВЪРХУ ОЦЕНКИТЕ НА СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2007–2013 Г.

ЛЕГЕНДА:

- Ефекти от
- Процеса
- Мониторинг

Източник: Европейска комисия, Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“, отдел DG1.В.2.

и оценката на ефективността и въздействието. Освен това след 2016 г. се изисква Управляващите органи и Комисията да изготвят годишен доклад за постиженията и резултатите, който да включва констатации от оценките, когато такива са налични.

На този фон генералните дирекции на Европейската комисия „Регионална и урбанистична политика“ и „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ организират конференция на тема „Ефективност на политиката на сближаване на ЕС“, която ще се състои през 2016 г. Събитието има за цел да привлече аудитория от цял свят, включително учени и експерти от университети, мозъчни тръстове, обществени органи, държавни агенции и представители на частния сектор, за да се проведе дискусия как взетите поуки могат да бъдат приложени при оценката и създаването на политиката.

Обявен конкурс

В рамките на подготовката за конференцията генералните дирекции обявиха и конкурс за най-добри оценки на политиката на сближаване на ЕС. Чрез него ще бъдат идентифицирани оценки в две направления – най-добри извършени оценки и най-добри предложения за оценка – които ще засягат най-вече, но не само, оценката на ефективността на операциите, съфинансирани от структурните фондове или от Кохезионния фонд, в следните области: научни изследвания и иновации; подкрепа за предприятия; ИКТ; голяма инфраструктура; трудова заетост, умения и социално приобщаване или изграждане на институционален капацитет.

Фокусът на конкурса е върху изследването на ефективността на операциите, съфинансирани от структурните фондове (ЕФРР и ЕСФ) или Кохезионния фонд, с помощта на най-малко един от следните три метода:

- последващ анализ на разходите и ползите (АРП);
- оценки на теоретична основа;
- съпоставителни оценки.

Комисия от международни експерти ще оцени участието по отношение на уместността на използваните в оценката методики и на потенциалното политическо значение на констатациите за бъдещата политика на сближаване.

Победителите няма да получат парична награда, но ще бъдат избрани най-малко по три най-добри участия във всяко направление и авторите ще бъдат поканени да вземат участие в горепосочената конференция през 2016 г.

Кои видове инвестиции обещават по-голяма ефективност от други? Кои са скритите фактори при определени условия, които биха могли да окажат значително влияние върху създаването на работни места? Възможно е това ще бъдат някои от въпросите, чиито отговори може наистина да доведат до промяна в бъдещата политика на сближаване на ЕС.

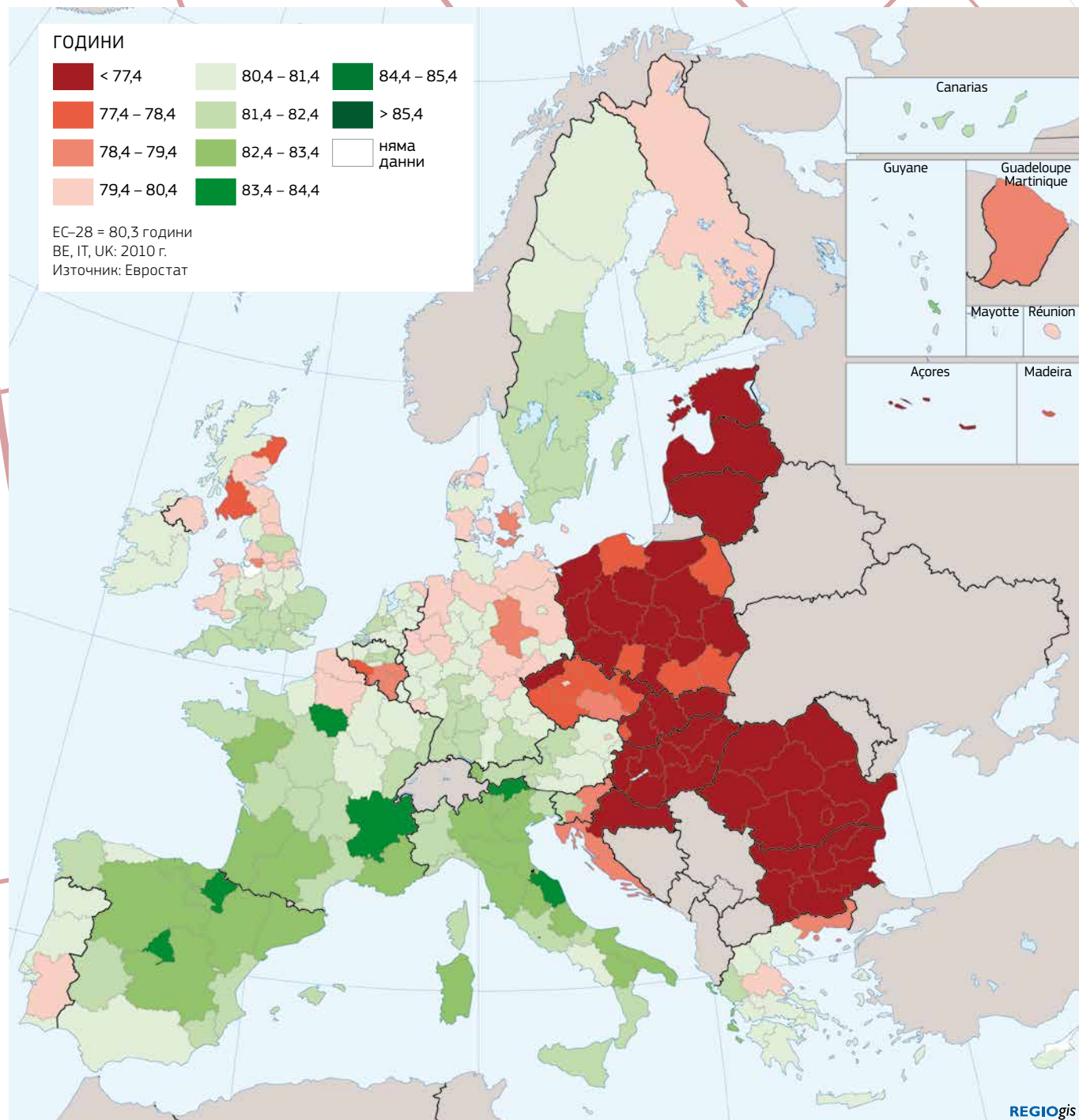
Въпреки това на тези въпроси не може да бъдат дадени универсални отговори. Това е по-скоро процес на натрупване на знания, който черпи информация от усилената работа на терен в цяла Европа през годините. Надеждите са да се направи още една крачка напред по пътя към намиране на отговорите на тези и други въпроси и затова Комисията насърчава всички извършващи оценки лица и изследователи в тази област да участват в конкурса.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Информация за конкурса може да бъде получена онлайн, а участия могат да се подават до 31 декември 2015 г. http://ec.europa.eu/regional_policy/impact/evaluation/index_en.cfm

За повече информация пишете на: REGIO-EVAL-CONFERENCE@ec.europa.eu

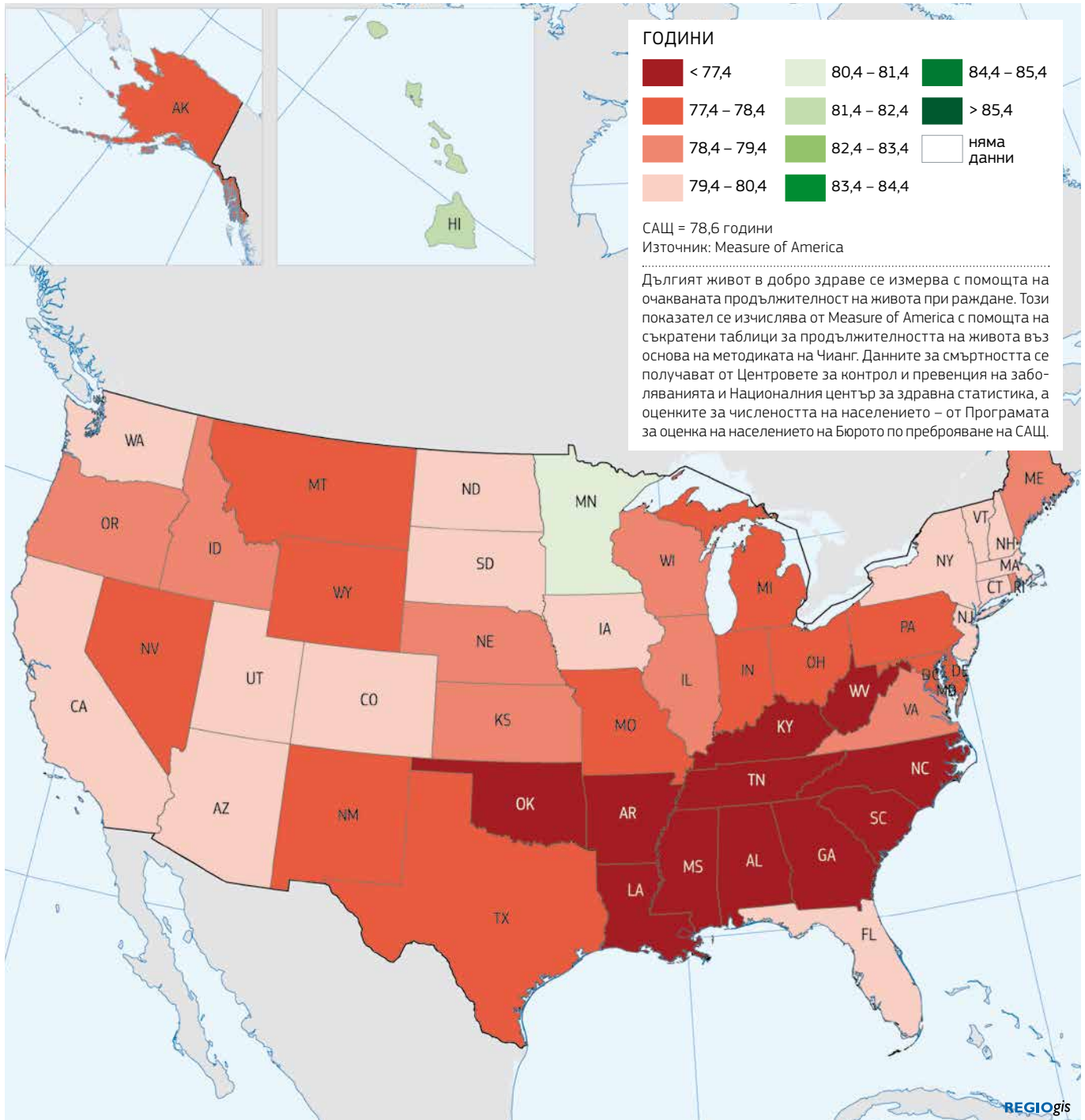
▶ ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ЖИВОТА В ЕС, 2011 Г.

Продължителността на живота е един от основните показатели, отразяващи благосъстоянието, и в световен план ЕС се представя особено добре в това отношение.

От 50-те държави в света с най-голяма продължителност на живота през 2012 г. 21 са държави, членки на ЕС. В 18 от тях продължителността на живота е висока, отколкото в Съединените американски щати.

► ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ЖИВОТА В САЩ, 2010 Г.

В САЩ Хавай и Минесота са единствените щати, където продължителността на живота е над средната за ЕС. В много от южните щати тя е близка до тази в Полша или Унгария. Както се вижда на картата на Европа, между регионите на ЕС съществуват видими различия.

Очакваната продължителност на живота при раждане е по-малко от 74 години в много части на България, както и в Латвия и Литва, докато като цяло в два от всеки три региона в ЕС тя е над 80 години. В 17 региона в Испания, Франция и Италия тя е 83 години или повече.

▶ ИТАЛИАНСКО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО НА СЪВЕТА НА ЕС

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

През втората половина на 2014 г. Италия пое председателството на Съвета на Европейския съюз. **Джилда Карбоне**, командирован национален експерт от Италия, говори за опита си и очертава основните предизвикателства и резултати на италианското председателство по отношение на политиката на сближаване.

▶ Когато шестмесечното италианско председателство започна на 1 юли 2014 г., за Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“ на Европейската комисия това беше период на усилена дейност. Какво Ви накара да вземете решението да приемете да работите за италианското председателство на Съвета на ЕС?

След повече от пет години работа в Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“ и ангажираността ми с политиката на сближаване от перспективата на Комисията бях сигурна, че работата за председателството на Съвета на ЕС ще обогати опита и познанията ми за европейските институции и ще ми позволи да видя политиката на сближаване от друг ъгъл. Затова приех да се присъединя към италианския екип по въпросите на сближаването към италианското представителство в ЕС, тъй като бях убедена, че това е един от начините италианската администрация да се възползва по най-добрия възможен начин от моя европейски професионален опит.

▶ Как протече изпълнението на програмата за растеж и работни места на италианското председателство, що се отнася до политиката на сближаване?

Първият елемент на „Европа, свежо начало“, стратегическата програма на италианското председателство на Съвета на Европейския съюз, бе „Подкрепяща работните места Европа: осигуряване на икономически растеж“. Италианското председателство представи своята програма за политиката на сближаване в тази рамка.

Що се отнася до регионалната и териториалната политика, в програмата на италианското председателство са определени следните цели:

- ▶ Насърчаване на структуриран **политически дебат в Съвета на ЕС** с цел запазване на фокуса върху осигуряването на по-висока ефективност и по-добри, ориентирани към резултатите инициативи на политиката на сближаване, както и насърчаване на размисъл за последиците от заздравяването на **връзката между структурните политики и икономическото управление**.
- ▶ Открояване на приноса, който ефикасната политика на сближаване може да има към **прегледа на стратегията „Европа 2020“**.
- ▶ Продължаване на политическия дебат за **Програмата на ЕС за градовете**, въвеждане на териториалното сближаване и урбанистичната политика в програмата на тройното председателство с цел до края на 2015 г. да се представи преглед на изпълнението на целта на Съюза за териториално сближаване и по-добро обвързване на териториалното сближаване с урбанистичната политика.
- ▶ Контролиране на процеса на оценка на резултатите за периода 2007–2013 г. и започването на новите програми за периода 2014–2020 г.
- ▶ Принос за развитието и консолидирането на изпълнението на **макрорегионалните стратегии**.

Програмата на председателството за политиката на сближаване беше изпълнена изцяло.

▶ Какво беше основното предизвикателство, срещу което се изправихте по време на италианския семестър?

Приемането на заключенията на Съвета по Шестия доклад на Комисията относно икономическото, социалното и териториалното сближаване определено беше предизвикателство. Шестият доклад е важен документ, който признава политиката на сближаване като основната инвестиционна политика на равнище ЕС за постигане на икономическо, социално и териториално сближаване и като една от основните инвестиционни политики за постигане на целите и задачите на стратегията „Европа 2020“; нейният смекчаващ ефект за последиците от кризата; нейното значение в „микса от политики“ – фискална консолидация, структурни реформи и стимулиращи растежа инвестиции, подкрепени от политиката на сближаване.

► Г-н Матео Ренци, премиер на Италия, представя програмата на италианското председателство пред Европейския парламент.

Държавите членки може да имат различни гледища по отношение на политиката на сближаване в зависимост от специфичните за тях обстоятелства и практическото значение и въздействието на политиката на сближаване, както и различни позиции относно засилената връзка между политиката на сближаване и икономическото управление, а също и несигурността, която поражда институционалният преходен период. Затова предизвикателството беше да се намери „общ знаменател“, който може да осигури съдържателен фокус за бъдещото развитие, за да бъдат насърчени заетостта и растежът.

► **Какъв според Вас беше основният резултат, постигнат след тези шест месеца, и какво смятате, че ще остане след италианското председателство?**

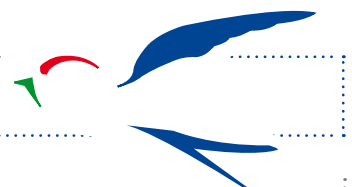
Основният общ резултат, постигнат по време на италианското председателство, е, че Съветът на ЕС препоръча в Съвета по общи въпроси да се провежда редовен дебат между съответните министри с цел да се обсъждат изпълнението и резултатите от Европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове, с което да се допринесе по смислен и съдържателен начин за осигуряване на ефективното прилагане на политиката на сближаване и ориентираността към резултати.

Това беше успех за цялата общност на политиката на сближаване: сега гласът на политиката на сближаване може да бъде чуто редовно в Съвета в официална обстановка. Провеждането на редовен официален дебат за политиката на сближаване на политическо равнище не само гарантира, че съответната част от бюджета на ЕС се изразходва по най-ефективния начин за подпомагане на растежа и заетостта, но също така гарантира, че гледната точка на политиката на сближаване се взема под внимание при обсъждането на въпроси, свързани с растежа и работните места и използването на ЕСИ фондовете.

Всъщност заседанието на Съвета по общи въпроси на 19 ноември 2014 г., което бе посветено на политиката на сближаване, предостави възможност не само да бъдат приети заключенията по Шестия доклад на Комисията относно икономическото, социалното и териториалното сближаване, но също така и да бъдат разисквани приносът на политиката на сближаване за средносрочния преглед на стратегията „Европа 2020“, както и моментното състояние на приемането на програмите за периода 2014–2020 г.

Продължаването на редовните официални дебати за политиката на сближаване ще бъде от полза, като се имат предвид по-специално годишните обобщени доклади на Комисията и стратегическите доклади на Комисията през 2017 и 2019 г., както и други бъдещи въпроси, като например преразглеждането на стратегията „Европа 2020“, изпълнението на Плана за инвестиции за Европа, който беше приет от Комисията на 26 ноември 2014 г., докладът на Комисията относно резултатите от преговорите във връзка със споразуменията за партньорство и програмите за периода 2014–2020 г. и т.н.

Според мен проведенният дебат на заседанието на Съвета по общи въпроси, посветено на политиката на сближаване, бе важна възможност политиката на сближаване да се утвърди като „самостоятелна“ политика на ЕС, която – благодарение на специфичните си особености, като например структурата на многостепенно управление и секторният и териториалният интегриран подход – продължава да играе ключова роля за възстановяването на растежа и заетостта в целия ЕС.

▶ ПЪРВА ХИБРИДНА ВЯТЪРНА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛА

Обща стойност:
10 948 000 EUR
Участие на ЕС:
6 082 000 EUR

Иновативен вятърен генератор в Германия преобразува неизползваната енергия във водород за употреба на по-късен етап.

Иновативната система за производство на електроенергия от вятърна енергия, която преобразува излишъка от електроенергия във водород, е разработена в източногерманския регион Укермарк.

Зад проекта стои един от водещите европейски доставчици за вятърната енергетика, компанията ENERTRAG AG, която е разработила новата хибридна технология в партньорство с Бранденбургския технически университет в Котбус-Зетфенберг, Deutsche Bahn AG, Vattenfall Европа, и Total Германия.

Започнат през 2011 г. като пилотен проект, хибридният проект ENERTRAG съчетава вятърен генератор с инсталация за електролиза на вода, която използва излишната електроенергия за производство на водород. В дните с високо потребление на енергия водородът отново се преобразува в електричество в инсталация за когенерация, където се смесва с биогаз, за да се постигнат идеални изходни нива.

Възможността за съхранение на неизползваната електроенергия под формата на водород помага за стабилизиране на електроенергийната система и служи като модел за бъдещето, балансирайки натоварването с възобновяеми енергийни източници.

Излишъкът от газ водород може също да бъде превърнат в гориво за автомобили, задвижвани с водород, и да бъде доставян до станциите за зареждане на автомобили в Берлин. Допълнителен плюс е, че отпадната топлина от процеса на когенерация се използва за централната отоплителна система на близкия град Пренцлау.

Хибридна електроцентрала е една от първите по рода си в света и е добър пример за различните начини, по които произведената чрез вятърни паркове възобновяема енергия може да се използва или съхранява.

Проектът, който е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие, показва как могат да бъдат преодолени някои от най-наболелите проблеми, засягащи възобновяемите енергийни източници. Излишната електроенергия, произведена от вятърните генератори, може да се съхранява на място като водород и да се използва за балансиране на колебанията в електрическата мрежа, които възникват вследствие на неравномерното производство на слънчева и вятърна енергия. По този начин може да се осигури 100% гъвкавост на енергията от възобновяеми източници и тя да се използва, когато и където е необходимо.

Чрез засилване на използването на възобновяеми енергийни източници като вятърната енергия проектът има ценен принос към целта на ЕС за повишаване на дела на енергията от възобновяеми източници до 20% до 2020 г.

„Хибридна електроцентрала ENERTRAG бележи важен етап от интегрирането на възобновяемите енергийни източници в системите. Водородът е най-добрият начин за интегриране на възобновяемите енергийни източници в транспорта и отоплението“, посочва главният изпълнителен директор на ENERTRAG Йорг Мюлер.

▶НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://www.enertrag.com/en/project-development/hybrid-power-plant.html>

Повече информация за ЕФРП в Бранденбург може да бъде намерена на уебсайта на управляващия орган: www.efre.brandenburg.de

► ЕВРОПЕЙСКО ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

► ЖЕНИ ПРЕДПРИЕМАЧИ НАСЪРЧАВАТ ИЗНОСА И ПРИДОБИВАНЕТО НА БИЗНЕС УМЕНИЯ

Повече от 200 жени предприемачи от Обединеното кралство и Франция се присъединяват към иновативна мрежа от компании от двете страни на Ламанша, за да подпомогнат придобиването на бизнес умения, износа и добрите практики.

B.NEW – Бизнес мрежа за жените предприемачи (Business and Network of Enterprising Women) – е създадена през 2009 г., за да обедини жените с талант за предприемачество в Бретан (Франция), Корнуол и Хемпшир (Обединено кралство). Целта е да се създаде мрежа от двете страни на Ламанша, която да насърчи създаването на ръководени от жени предприятия и да подпомогне тяхното международно развитие. От създаването на онлайн мрежата B.NEW към нея са се присъединили повече от 200 жени предприемачи от Обединеното кралство и Франция.

Тези бизнес дами работят в различни сектори, от мода и бизнес консултации до туризъм, занаяти, дизайн и филмопроизводство.

Една от основните цели на организацията е да помага на жените да започнат и развият свой бизнес, като мрежата може да помогне на младите предприемачки да се свържат с опитни бизнес дами от двете страни на Ламанша. Мрежата също така предоставя възможности за развитие на износа през Ламанша чрез използване на своята мрежа от контакти.

B.NEW си поставя за цел да споделя най-добрите практики в женското предприемачество в Англия и Бретан и да развива межкултурните отношения и бизнес отношенията между предприемчивите жени в двете държави. Мрежата е създавала база данни за компаниите, участващи в B.NEW. Това подпомага интернационализацията на предприятията, а също така помага на жените предприемачи да получат достъп до европейско и национално финансиране. Уебсайтът на мрежата разполага с форум, който дава възможност на членовете ѝ да споделят опит и най-добри практики, като същевременно създават нови контакти.

B.NEW също така насърчава изучаването на езици, както и запознаване с начините за създаване на бизнес и развитие чрез ИТ. Около 400 фирми са участвали в дейности

Обща стойност:
1 783 000 EUR
Участие на ЕС:
891 000 EUR

на мрежата, като семинари, курсове за обучение и възможности за изграждане на мрежи. Повече от 60 жени са участвали в езикови обучения и обучения по ИКТ.

Разбирането на динамиката на женското предприемачество също е една от основните задачи на B.NEW. Мрежата предприема действия в тази посока, като извършва сравнителни изследвания на положението на жените предприемачи в различните региони. Положителен принос за тази дейност имат организирани кръгли маси и интервюта, които имат за цел да установят пречките, които срещат жените предприемачи, и евентуалните действия за решаването на тези проблеми. Проектът ще отправи препоръки към отговорящите за вземането на решения лица във Франция и Англия, за да подпомогне насърчаването на предприемачеството сред жените.

Проектът се финансира от ЕФПР чрез програмата за трансгранично сътрудничество INTERREG IV A Франция (Channel) – Англия с общата цел да бъдат създадени нови предприятия и работни места и да се подобри достъпът до квалифицирани работни места за жени от двете страни на Ламанша.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.bnew-project.eu/>

ПРОГРАМА

19 ЯНУАРИ 2015 Г.

_Брюксел (BE)

Финансови инструменти,
подкрепящи ЕСИ
фондовете

4–6 ФЕВРУАРИ 2015 Г.

_Рига (LV)

Втора Конференция
за политиката на
сближаване на ЕС

5 МАРТ 2015 Г.

_Брюксел (BE)

Как регионалните
и местните партньори
могат да работят заедно
за постигане на целите
на „Европа 2020“

Допълнителна информация за събитията
е публикувана в раздел „Календар на събитията“
на уебсайта Inforegio на следния адрес:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_bg.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_bg.cfm)

БЪДЕТЕ ИНФОРМИРАНИ

 www.ec.europa.eu/inforegio

 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Платформа за сътрудничество на DG REGIO

 www.flickr.com/euregional

 Абонирайте се за REGIOFLASH
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU

■ Служба за публикации

Европейска комисия,
Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“
Комуникация – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
Ел. поща: regio-panorama@ec.europa.eu
Интернет адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_bg.cfm

